

KUORTANEEN KUNTA

TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS

1.1. - 31.12.2021

Sisällysluettelo

1. TOIMINTAKERTOMUS	4
1.1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa.....	4
1.1.1 Kunnanjohtajan katsaus.....	4
1.1.2 Kunnan hallinto	6
1.1.3. Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys.....	9
1.1.4. Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa	10
1.1.5 Kunnan henkilöstö	10
1.1.6 Ympäristötekijät	11
1.1.7 Muut ei taloudelliset asiat.....	11
1.1.8 Arvio tulevasta kehityksestä.....	12
1.1.9 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista	13
1.2 Selonteko sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan järjestämisestä.....	15
1.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	16
1.3.1 Tilikauden tulos.....	16
1.3.2 Toiminnan rahoitus	20
1.4 Rahoitusasema ja sen muutokset.....	23
1.5 Kunnan kokonaistulot ja menot.....	25
1.6 Kuntakonsernin toiminta ja talous.....	26
1.6.1 Konsernirakenne.....	26
1.6.2. Konsernin toiminnan ohjaus.....	26
1.6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat ja arvio tulevasta kehityksestä	26
1.6.4 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä.....	28
1.6.5 Konsernin taloutta koskevat laskelmat	29
1.7 Kunnanhallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.....	32
2. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN.....	32
2.1 Käyttötalousosan toteutumisvertailu	32
2.1.1 KUNNANHALLITUS.....	32
2.1.2 SIVISTYSLAUTAKUNTA	36
2.1.3 TEKNINEN LAUTAKUNTA	41
2.1.4 YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA	44
2.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen	46
2.3 Investointiosan toteutuminen	47
2.4 Rahoitusosan toteutumisvertailu.....	48
3. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	49
3.1 Kunnan tuloslaskelma	49
3.2 Kunnan rahoituslaskelma	50
3.3 Kunnan tase	51
3.4 Konsernin tuloslaskelma.....	53
3.5 Konsernin rahoituslaskelma.....	54
3.6 Konsernin tase	55
4. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	57
4.1 Kunnan tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	57
4.2 Konsernitiilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot.....	57
4.3 Kunnan tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot.....	58
4.4 Tuloslaskelman liitetiedot	58

4.5 Tasetta koskevat liitetiedot	60
4.5.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot	60
4.5.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot	64
4.6 Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot	66
5. HENKILÖSTÖÄ JA TILINTARKASTAJAN PALKKIOTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	67
6. ERIYTETTY TILINPÄÄTÖKSET	68
6.1 Kuortaneen Vesihuoltolaitos	68
6.1.1 Tuloslaskelmat	69
6.1.2 Rahoituslaskelma	71
6.1.3 Tase	72
6.1.4. Toimintakertomus 2021	73
6.2 Ateriapalvelu	75
6.2.1 Tuloslaskelma	76
7. ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT	77
8. KÄYTETTY KIRJAPITOKIRJAT	79

1. TOIMINTAKERTOMUS

1.1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

1.1.1 Kunnanjohtajan katsaus

Kuluneena vuonna 2021 koronapandemia jatkui edelleen. Vaikutukset näkyivät etenkin sivistyspalveluissa, joissa sairaustapausten ohella yksittäisiä koululuokkia oli etäopetuksessa. Myös vapaa-aikapalveluissa toiminta on edelleen jatkunut osittain rajattuna, joka on näkynyt muun muassa tapahtumien ja hankkeiden toteutumisessa. Tilapalveluissa kiinteistöjen puhtaudenhallintaa on koronasta johtuen tehostettu. Koronasta huolimatta erilaisia tapahtumia onnistuttiin kunnassa järjestämään vuoden aikana rajoitukset huomioiden, esimerkiksi Kuortaneen Kuhinat - markkinatapahtuma heinäkuussa, Leppälän elofestivaalit elokuussa sekä Kaatialan luonto- ja mineraalipäivä syyskuussa.

Kuusiolinna Terveys Oy:n osakkeiden kauppa toteutui elokuussa 2021 ja kasvatti tuottoja budjettiin nähden. Tällä oli merkityksensä tilinpäätösvuoden hyvään tulokseen (3,36 milj. euroa). Osakekaupan tuotot ja vuosikate kattoivat yhdessä nettoinvestoinnit, vaikka investointitaso olikin korkeimmalla 10 vuoden periodilla. Tällä oli vaikutuksensa myös siihen, ettei lainamäärän lisäystä suunnitellussa laajuudessa tarvinnut toteuttaa. Kaikkiaan kunnan lainamäärän taso (2.738 euroa / asukas) on tällä hetkellä maan keskiarvon alapuolella. Sote-uudistuksen myötä asiaan on kuitenkin syytä kiinnittää huomioita entistä tiiviimmin.

Toimintakulut kasvoivat edellisvuoden toteutumaan nähden noin 5,2 %. Noin puolet tästä selittyy asiakaspalvelujen ostojen kasvulla, jossa taustalla Kuusiolinna Terveys Oy:n lisääntyneet kustannukset liittyen muun muassa koronaan ja hoitajamitoituksen vahvistumiseen. Kunnan verotulot (11,9 milj. euroa) ylittivät budjetoidun. Vuoden 2020 toteutumaan nähden kasvua oli kiinteistöverossa ja yhteisöverossa, kunnallisvero sen sijaan väheni runsaan 1 %:n luokkaa. Valtionosuudet (14,4 milj. euroa) vähenivät edellisvuoteen nähden 3,1 %. Vuosikatetta kertyi noin 1,4 milj. euroa, poistoja vajaa 1,1 milj. euroa.

Hallinnossa vuotta luonnehtivat ohjelmamuutokset, joista palkkahallinnon uudistus Populukseen toteutettiin keväällä. Asiakirjahallinnon uudistus saatiin lähes valmiiksi, mutta varsinainen käyttöönotto tapahtuu vuoden 2022 puolella. Muun muassa pandemia hidasti Keskustaajaman kehittämishankkeen etenemistä, ja työtä jatketaan alkaneen vuoden aikana. Kunta toteutti syksyllä asukas- ja muuttajatutkimuksen sekä elinkeinopalveluihin liittyvän niin sanotun Kuortanes-kyselyn, jotka antavat hyvää tukea kunnan kehittämistyöhön. Urheiluopiston uimavalmennuskeskus-hanke hyväksyttiin valtion liikuntapaikkojen rahoitusuunnitelmaan aivan vuoden 2021 lopulla, ja asian valmistelua yhteistyössä kunnan kanssa on jatkettu tämän jälkeen.

Sivistystoimialalla merkittävin tapahtuma kuluneena vuonna oli uuden Alvarin koulun valmistuminen, jossa koulutyö käynnistyi syyslukukauden myötä. Uuden koulun valmistuttua myös Leppälän koulu lakkasi. Lukiossa internet-sivut uudistettiin ja uutena valmennusryhmänä aloitti poikien jääkiekko. Kuluneena vuonna toteutuneen oppivelvollisuuden laajentumisen mukanaan tuomat uudet toimintamallit on onnistuttu omaksumaan. Varhaiskasvatuksessa johtajuusjärjestelmää on edelleen kehitetty sekä laadittu palveluverkko- ja rekrytointisuunnitelma. Vapaa-aikapalveluissa toteutettava Suomen malli on ollut positiivinen aktivaattori, tarjoten lapsille ja nuorille uutta ilmaista harrastustoimintaa. Vuosina 2020 – 2021 toteutettu liikuntahanke toteutui koronasta huolimatta lähes

tavoitteiden mukaisesti, ja uusi hanke käynnistyi sen jatkoksi. Sivistyslautakunnan alla toimintamenot toteutuivat noin 430.000 euroa talousarviota matalammalla tasolla, johtuen pääosin siitä, että lukiolla aloitti vain yksi uusi valmennusryhmä ja vapaa-aikapalveluissa toiminta oli koronasta johtuen hyvin rajoitettua.

Teknisellä ja ympäristötoimialalla investointeja toteutettiin vuoden aikana hyväksytyn investointiohjelman mukaisesti, uuden Alvarin koulun ohella merkittävää oli muun muassa Heikkilän sillan uudistamisen käynnistyminen sekä Länsirannan sahan alueen puhdistus. Lukio liitettiin uuteen kaukolämpöverkkoon. Kaavoitusta myös edistettiin, vuoden aikana valmistui Kirkonseudun asemakaavan muutos Urheiluopiston alueella ja Sarvinevan tuulivoimaosayleiskaava. Jälkimmäisestä näistä kuitenkin valitettiin hallinto-oikeuteen, ja kaava ei ole toistaiseksi saanut lainvoimaa. Sarvinevan osalta käynnistettiin syksyllä uusi kaavoitusprosessi, jossa hyödynnetään mahdollisimman paljon aiempaa materiaalia. Kuortaneenjärven pohjoisosan osayleiskaavan 1. vaihe saatiin kuluneen vuoden aikana lähes valmiiksi, ja kaava hyväksyttiin kunnanvaltuustossa alkuvuodesta 2022. Valtuusto hyväksyi vuoden 2021 lopulla kunnalle myös uuden rakennusjärjestyksen. Ravintohuoltoon liittyen vuoden aikana jouduttiin miettimään ratkaisuja sote-uudistuksen mukanaan tuomaan vaatimukseen sote- ja sivistysruoan valmistuksen eriyttämiseen. Toteutuessaan vaatimus tuo haasteita ravintohuoltoon, saattaen edellyttää keskuskeittiöön kohdistuvia suuria investointeja. Asian valmistelua ja vaikuttamista järkevän ratkaisun löytämiseksi jatketaan.

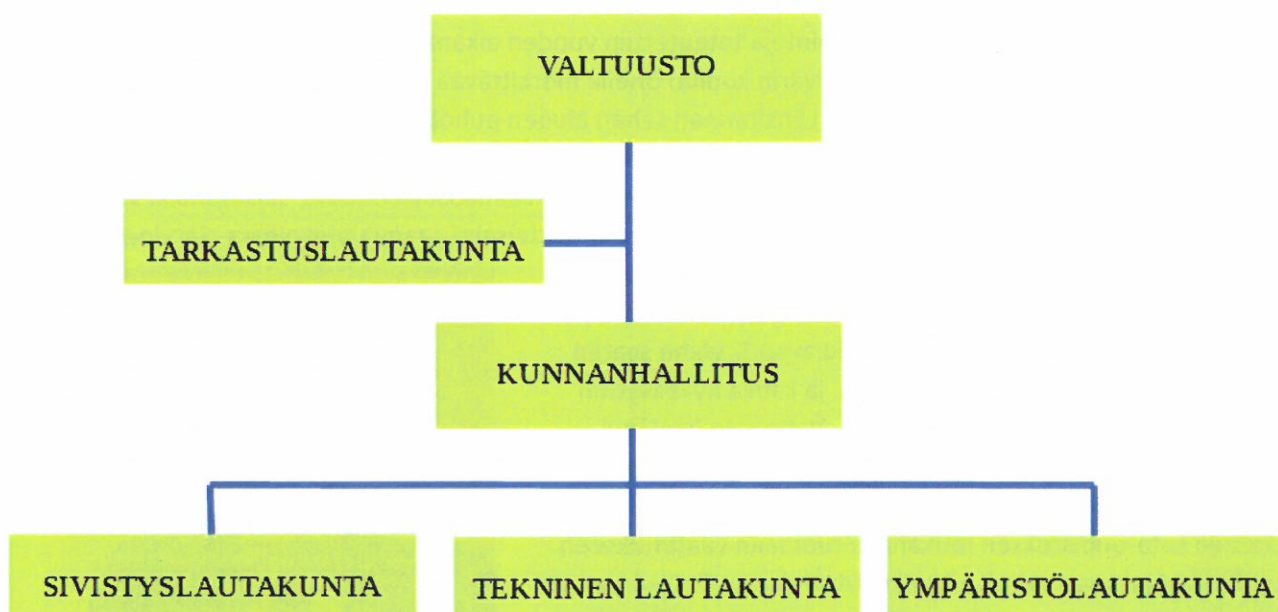
Henkilökunnan jaksaminen käytännössä jo toisen kokonaisen koronavuoden aiheuttamissa muutoksissa ansaitsee suuren kiitoksen.

Teemu Puolijoki
kunnanjohtaja

1.1.2 Kunnan hallinto

Toimielinorganisaatio 31.12.2021

Toimielinten kokoonpanot 1.1.-31.12.2021

KUNNANVALTUUSTO	
1.1. - 31.7.2021	1.8. - 31.12.2021
Teppo Toivola, puheenjohtaja (kesk) Seppo Palomäki, I varapuheenjohtaja (ps) Jukka Rantanen, II varapuheenjohtaja (kesk) Eeli Mäki-Mustapää, (kesk) Antti Yli-Hynnilä, (kesk) Anne Haapa-aho, (kesk) Monica Hautamäki, (kesk) Antti Lantela, (kesk) Eila Kuusisto, (kesk) Jukka Kiviniemi, (kesk) Annu Ridanpää-Taittonen, (kok) Ilpo Koivisto, (kok) Rauno Laitila, (kok) Riikka Varila, (kok) Aapo Petäjäniemi, (kok) Tauno Lampinen, (ps) Jouni Takala, (ps) Pasi Honkala, (kd) Veikko Kontola, (sdp)	Annu Ridanpää-Taittonen, puheenjohtaja (kok) Seppo Palomäki, I varapuheenjohtaja (ps) Jukka Rantanen, II varapuheenjohtaja (kesk) Eeli Mäki-Mustapää, (kesk) Antti Yli-Hynnilä, (kesk) Anne Haapa-aho, (kesk) Susanna Ylikantola, (kesk) Antti Lantela, (kesk) Hanna Yli-Kuha, (kesk) Arttu Laitila, (kesk) Riikka Varila, (kok) Juha-Matti Salimäki, (kok) Rauno Laitila, (kok) Ali Abdalla, (kok) Jaakko Peltokangas, (kok) Tauno Lampinen, (ps) Tuija Lindahl, (ps) Ville Sallila, (ps) Pasi Honkala, (kd)

KUNNANHALLITUS	
1.1. - 31.7.2021	1.8. - 31.12.2021
Annu Ridanpää-Taittonen, puheenjohtaja (kok) Anne Haapa-aho, varapuheenjohtaja (kesk) Eeli Mäki-Mustapää, (kesk) Antti Yli-Hynnilä, (kesk) Ilpo Koivisto, (kok) Tauno Lampinen, (ps) Marita Mäki-Kahra, (kd)	Anne Haapa-aho, puheenjohtaja, (kesk) Riikka Varila, varapuheenjohtaja, (kok) Eeli Mäki-Mustapää, (kesk) Susanna Ylikantola (kesk) Juha-Matti Salimäki, (kok) Tauno Lampinen, (ps) Alpo Santanen, (kd)

SIVISTYSLAUTAKUNTA	
1.1. - 31.7.2021	1.8. - 31.12.2021
Aapo Petäjäniemi, puheenjohtaja (kok) Erno Yli-Leppälä, varapuheenjohtaja (kesk) Monica Hautamäki, (kesk) Eila Kuusisto, (kesk) Tuija Lindahl, (ps) Arto Haapala (ps) Petra Piironen, (kok)	Jaakko Peltokangas, puheenjohtaja (kok) Tuija Lindahl, varapuheenjohtaja (ps) Jari Ala-Lahti, (kesk) Ulla Siljamäki, (kesk) Virpi Ruismäki, (kesk) Merja Liesmäki, (kok) Antti Kovaniemi, (ps)

TEKNINEN LAUTAKUNTA	
1.1. - 31.7.2021	1.8. - 31.12.2021
Eero Rintakallio, puheenjohtaja (kesk) Jyrki Virtaniemi, I varapuheenjohtaja (kd) Lilli Hunnako, (kesk) Timo Joensuu, (kesk) Annukka Salminen, (ps) Maria Vesteri, (kok) Pekka Pasto, (kok)	Antti Yli-Hynnilä, puheenjohtaja (kesk) Ali Abdalla, varapuheenjohtaja (kok) Antti Lantela, (kesk) Annika Haarajärvi, (kesk) Nora Pesonen, (kok) Annukka Salminen, (ps) Jyrki Virtaniemi, (kd)

YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA	
1.1. - 31.7.2021	1.8. - 31.12.2021
Jouni Takala, puheenjohtaja (ps) Veikko Kontola, varapuheenjohtaja (sdp) Anne Borisov, (kesk) Harri Kuhalampi (kesk) Arttu Laitila (kesk) Elina Mäki-Hallila (ps) Johanna Kivimäki, (kok)	Ville Sallila, puheenjohtaja (ps) Arttu Laitila, varapuheenjohtaja (kesk) Jouni Takala, (kesk) Mervi Kiviniemi, (kesk) Johanna Kivimäki, (kok) Kirsti Lampinen, (ps) Hannu Santanen, (kok)

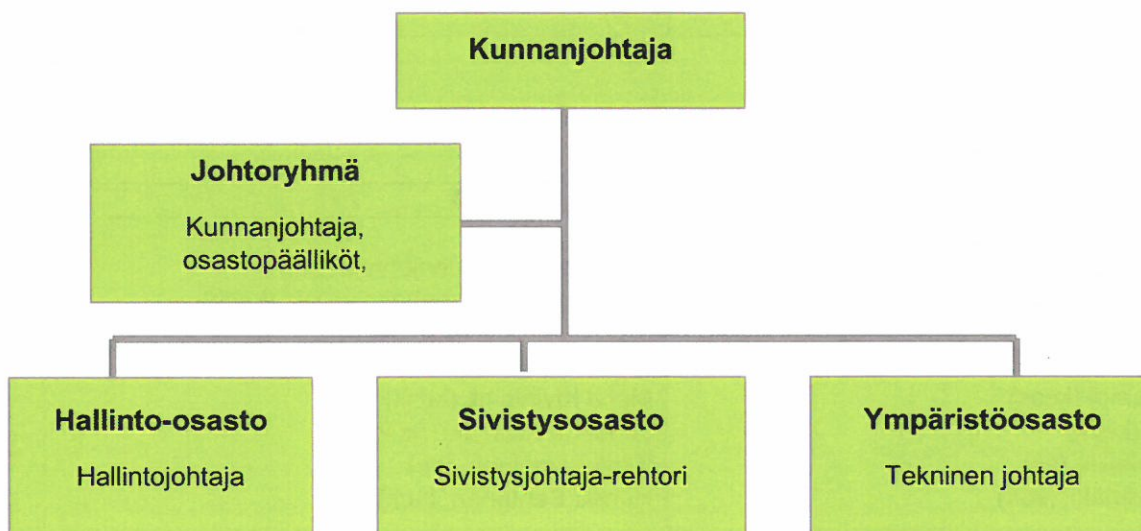
TARKASTUSLAUTAKUNTA	
1.1. - 31.7.2021	1.8. - 31.12.2021
Riikka Varila, puheenjohtaja (kok) Seppo Palomäki, varapuheenjohtaja (ps) Mauno Sippola, (kesk) Armi Kaaranka, (kd) Jorma Saarimäki, (sdp)	Hanna Yli-Kuha, puheenjohtaja (kesk) Seppo Palomäki, varapuheenjohtaja (ps) Mauno Sippola, (kesk) Eila Kuusisto, (kd) Heikki Immonen, (kok)

KESKUSVAALILAUTAKUNTA	
1.1. - 31.7.2021	1.8. - 31.12.2021
Elina Anttila-Varpula, puheenjohtaja kesk) Nora Pesonen, varapuheenjohtaja (kok) Elina Eskeli, (kd) Antti Koskela, (ps) Veikko Kontola, (sdp)	Petra Piironen, puheenjohtaja (kok) Markku Kattelus, varapuheenjohtaja (ps) Elina Eskeli, (kd) Martti Ilvola, (kesk) Veikko Kontola, (sdp)

Kunnanhallituksen ja lautakuntien esittelijät 2021

Kunnanhallitus:	Kunnanjohtaja
Sivistyslautakunta:	Sivistysjohtaja-rehtori, Kirjastonjohtaja-vapaa-aikavastaava
Tekninen lautakunta:	Tekninen johtaja
Ympäristölautakunta:	Rakennustarkastaja, Ympäristöpäällikkö

Virasto-organisaatio 31.12.2021

Tilivelvolliset viranhaltijat 2021

Virka	Viranhaltija
Kunnanjohtaja	Teemu Puolijoki
Hallintojohtaja	Jaana Salo
Elinkeinovastaava	Teija Uitto-Kohonen (31.7.2021 saakka) Aapo Petäjäniemi 9.8.2021 lukien
Sivistysjohtaja-rehtori	Sanna Koivisto
Kirjastonjohtaja-vapaa-aikavastaava	Katja Kyllönen
Lukion rehtori	Juha Virtanen
Liikuntasihteeri	Tuomas Mikkola
Varhaiskasvatuspäällikkö	Merja Ahola
Tekninen johtaja	Martti Ranta
Kiinteistöpäällikkö	Arto Ojala
Palvelupäällikkö	Mari Virtaniemi
Rakennustarkastaja	Katja Karonen
Ympäristöpäällikkö	Jukka Kotola

1.1.3. Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Bruttokansantuotteen volyymi nousi 3,5 prosenttia vuonna 2021 Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan. Bruttokansantuote asukasta kohti ohitti finanssikriisiä edeltäneen tason.

Vuonna 2021 yksityinen kulutus oli taas selvässä kasvussa vuoden 2020 väliaikaisen kuopan jälkeen. Yksityisen kulutuksen taso nousi nyt selvästi korkeammalle tasolle kuin ennen koronakriisiä. Koronan vaikutus yksityisen kulutuksen kasvuun jäi siis lyhytaikaiseksi. Kotitalouksien säästämisaste palasi tavanomaiselle tasolle 1,2 prosenttiin vuonna 2021. Yksityinen kulutus kasvoi, mutta toisaalta myös kotitalouksien käytettävissä oleva tulo kasvoi työllisyyden noustessa selvästi. Vielä vuonna 2020 kotitalouksien säästämisaste oli poikkeuksellisen korkea, kun yksityinen kulutus laski kotitalouksien käytettävissä olevaa tuloa enemmän.

Työllisten määrä on palautunut nopeasti koronakuopasta ja työllisten määrä oli vuonna 2021 aikaisempia vuosia korkeammalla tasolla. Tämä on osaltaan tukenut kotitalouksien käytettävissä olevia tuloja.

Rahoitustilinpidon ennakkotietojen mukaan kotitalouksien velkaantumisaste nousi 136 prosenttiin vuonna 2021, kun se oli 133 prosenttia vuonna 2020.

Työikäisten määrä ei ole kasvanut samassa suhteessa kuin kokonaisväkiluku.

Ennen finanssikriisiä Suomen talouskasvu oli viennin varassa. Viimevuosina kasvun veturina on ollut yksityinen kulutus. Kasvua on kyllä nähty 2010-luvulla erityisesti palveluviennissä, mutta esimerkiksi Ruotsissa palveluviennin kasvu on ollut nopeampaa.

Julkisyhteisöjen rahoitusasema eli nettoluotonanto oli 6,5 miljardia euroa alijäämäinen vuonna 2021. Edellisenä vuonna alijäämä oli 13,1 miljardia euroa. Julkisyhteisöjen alijäämän supistumiseen vaikuttivat koronapandemiaan liittyvien menojen pienentyminen sekä verotulojen ja sosiaaliturvamaksujen kertymän kasvu. Vuonna 2021 alijäämä oli 2,6 prosenttia suhteessa bruttokansantuotteeseen. Tilastokeskus julkistaa EU:n komissiolle toimitettavat alijäämä- ja velkatiedot 21.4.

Valtionhallinnon alijäämä oli 8,1 miljardia euroa, kun se edellisenä vuonna oli 13,1 miljardia euroa. Paikallishallinnon (kunnat ja kuntayhtymät ym.) alijäämä kasvoi edellisvuodesta, ollen 844 miljoonaa euroa.

Työeläkelaitosten ylijäämä kasvoi jälleen huomattavasti osinkotulojen ja saatujen sosiaaliturvamaksujen kasvun myötä noin 2,2 miljardiin euroon. Ylijäämään ei lasketa mukaan sijoitusten arvonmuutoksia. Myös muiden sosiaaliturvarahastojen rahoitusasema parani, ollen 216 miljoonaa euroa ylijäämäinen. (Tilastokeskus: Kansantalouden tilinpito 2021, ennakkolliset tiedot)

Manner-Suomen kuntien ja kuntayhtymien toimintakulut kasvoivat 7,7 prosenttia vuoteen 2019 nähden, toimintatuotot 21,4 prosenttia. Toimintakate kasvoi eli heikkeni 3,5 prosenttia. Valtion korona-avustukset ja muut kehityshankkeet kasvattivat kuntien ja sairaanhoitopiirien avustuksia, mikä näkyi toimintatuottojen voimakkaana kasvuna.

Kuntien tilikauden tulokseksi muodostui 1,31 miljardia euroa. Valtionosuudet vähenivät edellisvuoteen nähden 8,4 prosenttia, mutta verotulot kasvoivat 6,5 prosenttia. Yhteensä verorahoitus oli 35,46 miljardia euroa. Koronatoimena kuntien yhteisöveron jako-osuutta nostettiin 10 prosenttiyksiköllä. Kuntien lainakanta kasvoi vuoteen 2019 nähden 0,3 prosenttia ja oli 19,6 miljardia euroa. (Kuntaliiton tiedotustilaisuus 7.2.2022: Kuntien ja kuntayhtymien tilinpäätösarviot 2021)

Kuortane kuuluu Kuusiokuntien seutukuntaan, jossa työttömiä työnhakijoita joulukuussa 2021 oli 552 henkilöä. Kuortaneella työttömiä työnhakijoita oli joulukuussa 2021 60 henkilöä, joka on 4,1 prosenttia työvoimasta. Lukema on Etelä-Pohjanmaan maakunnan pienin (keskiarvo maakunnassa 7,5 prosenttia). Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta on kunnassa vähentynyt joulukuuhun 2020 nähden 41 henkilöllä. (Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, TE-palvelut: Etelä-Pohjanmaa työllisyyskatsaus, joulukuu 2021). Kuortaneen asukasmäärä 31.12.2021 (3.528 henkilöä) väheni 15 henkilöä edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan nähden.

1.1.4. Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa

Vuonna 2019 valtuuston tekemä päätös Kuusiolinna Terveys Oy:n osakkeiden myynnistä toteutui vuoden 2021 alkupuolella ja osakkeista saatu myyntivoitto tuloutui kertomusvuodelle. Tällä oli merkittävä vaikutus kunnan velkamäärän kehittämisessä.

Vuoden 2021 aikana käynnistynyt vuoden 2023 alusta voimaan tulevan soteuudistuksen valmistelu jatkuu kuluvan vuoden aikana. Uudistuksen myötä kunnan palvelutuotannon painopiste muuttuu niin, että elinvoima ja hyvinvointipalvelujen merkitys korostuu kunnan jäljelle jäävissä tehtävissä.

1.1.5 Kunnan henkilöstö

Kunnassa oli 31.12. 2021 141 työ- tai virkasuhdetta, joista kaksi oli vakinaista täyttämistä vaille ja näissä tehtävissä toimi sijaiset. Muita määräaikaista henkilöitä oli eripituisissa työsuhteissa vuoden aikana yhteensä n.150 henkilöä. Vuoden viimeisenä päivänä heitä oli 42 henkilöä. Vuoden 2021 palkkakustannus sivukuluineen oli n. 7,884 miljoonaa euroa.

Kunnan työntekijöiden sairauspoissaoloja kertyi vuonna 2021 yhteensä 2867 päivää, mikä on 9,8 pv/hlö jaettuna vuoden aikana työssä olleelle henkilöstölle. Lisäystä sairauslomapäivien kokonaismäärässä edelliseen vuoteen verrattuna on 35,4 % (750 pv).

Yhteistoiminta- ja työsuojelutoimikunta on kokoontunut vuonna 2021 kaksi kertaa ja käsitellyt 13 asiakohtaa.

Kunnan henkilöstötilinpäätöksessä, joka on laadittu erikseen, on henkilöstön, palkkausta, koulutusta ja poissaoloja koskevat yksityiskohtaiset tiedot.

1.1.6 Ympäristötekijät

Kuortaneen kunnassa ympäristösuojelun viranomaistehtävät on määrätty ympäristölautakunnalle ja sen alaiselle viranhaltijalle.

Kunta on mukana ilmastostrategiaan liittyvässä ns. Kestävät-yhteistyössä Alavuden, Lapuan ja Kurikan kaupunkien kanssa. Valtaosa alueemme kasvihuonekaasupäästöistä muodostuu maataloudesta ja liikenteestä.

Kiinteistöjen saneeraus, energiatehokkuuden parantaminen sekä uusiutuvien energiamuotojen suosiminen tarjoavat parhaimmat mahdollisuudet päästövähennysten toteuttamiseen. Myös kunnan investointihankkeisiin on sisällynyt kestävän kehityksen tavoitteita, mm. uuden alakoulun suunnittelussa on huomioitu käytön ekologisuus ja toimintavarmuus.

Ilmastonmuutoksesta johtuvat säätilan ääri-ilmiöt (sähkönjakeluun vaikuttavat myrskyt, äkilliset rankkasateet, pitkät sateettomat jaksot jne.) aiheuttavat sen, että esim. tulvia voi esiintyä kevään lisäksi myös muina vuodenaikoina. Äkilliset rankkasateiden aiheuttamat kesätulvat saattavat aiheuttaa ongelmia etenkin pienissä vesistöissä, kuten Kaarankajoessa. Tulvat aiheuttavat myös voimakasta ravinnekuormitusta vesistöihin.

Pitkät sateettomat jaksot saattavat vastaavasti aiheuttaa yksityisten kiinteistöjen talousvesikaivojen kuivumista ja pitkään jatkuessa myös tärkeiden pohjavesialueiden pohjaveden pinnat lähtevät laskuun.

Talvikuukausien lämpötilojen ja sadannan voimakas vaihtelu kuormittaa osaltaan tieverkkoa ja aiheuttaa haasteita mm. liukkauden torjunnassa, tierumpujen jäätymisessä jne.

1.1.7 Muut ei taloudelliset asiat

Kunnanhallituksen ja maankäyttö- ja rakennuslaissa (132/1999) tarkoitettuja tehtäviä hoitavan toimielimen jäsenten, valtuuston ja lautakunnan puheenjohtajien ja varapuheenjohtajien, kunnanjohtajan sekä kunnanhallituksen ja lautakunnan esittelijän on tehtävä sidonnaisuusilmoitus johtotehtävistään sekä luottamustoimistaan elinkeinotoimintaa harjoittavissa yrityksissä ja muissa yhteisöissä, merkittävästä varallisuudestaan sekä muistakin sidonnaisuuksista, joilla voi olla merkitystä luottamus- ja virkatehtävien hoitamisessa.

Sidonnaisuusilmoitus tehdään sidonnaisuusrekisteriin, jota valvoo tarkastuslautakunta. Lautakunta seuraa ilmoitusvelvollisuuden noudattamista, tarkastaa tiedot ja saattaa ilmoitukset vuosittain valtuustolle tiedoksi.

Kunnanvaltuusto hyväksyi 8.10.2018 § 33 Kuortaneen kunnan sisäisen valvonnan ohjeen, jonka mukaan hankintojen suorittamisessa noudatetaan voimassa olevien lakien lisäksi kunnanhallituksen 31.10.2016 § 166 hyväksymää Kuortaneen kunnan pienhankintaohjetta.

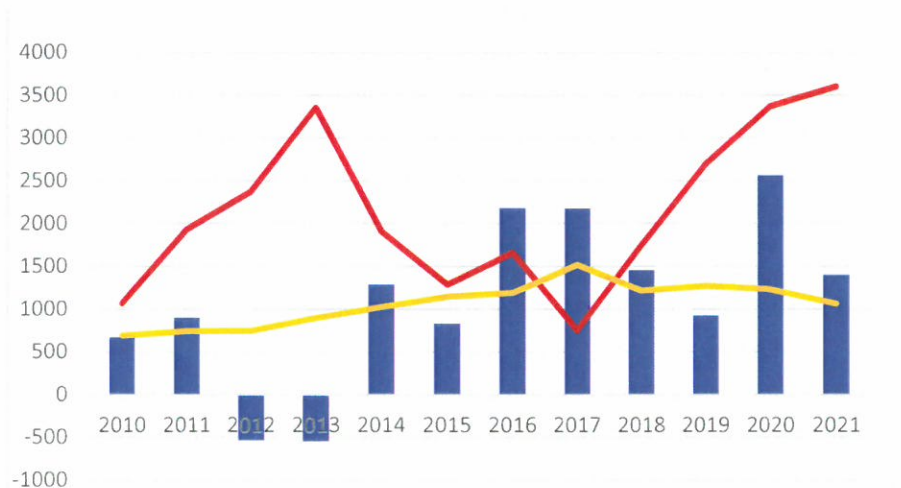
Kuortaneen kunnassa on kunnanhallituksen hyväksymä tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma, jonka kulmakivinä on tasa-arvo, yhteinen päämäärä, osaamisen ja aktiivisuuden huomioiminen sekä asiakaspalveluasenne. Sen tarkoituksena on esittää ne tavoitteet ja toimenpiteet, joilla voidaan edistää työyhteisön yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa sekä parantaa työhyvinvointia ja edistää työhön sitoutumista kunnan palveluksessa.

1.1.8 Arvio tulevasta kehityksestä

Vuoden 2021 erityisen hyvä tulos syntyi pääosin kertaluonteisen n. 3 miljoonan euron myyntivoiton vaikutuksesta, kun Kuusiolinnan Terveydelle myytyjen osakkeiden kauppahinta tuloutettiin kunnalle.

Näin taseen ylijäämä 31.12.2021 tilanteessa oli 5.679.574,85 euroa.

Talousarviossa 2021 oli varauduttu 3,1 miljoonan euron lisälainanottoon, mutta siitä toteutui vajaa 700.000 euroa. Kunnan korollisen velan määrä vuoden lopussa oli 9.660.148 euroa. Asukasta kohden laskettuna tämä on 2738 euroa, mikä on huomattavasti kuntien keskiarvon alapuolella.

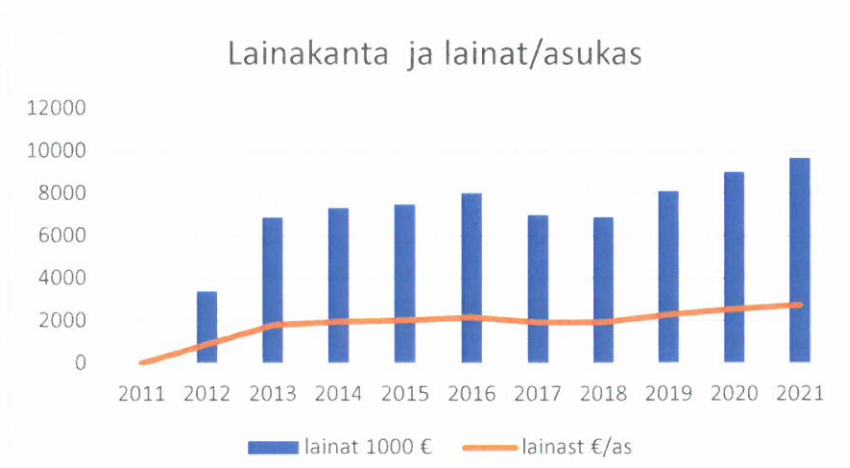

Vuosikate (sin) / nettoinvestoinnit (pun) / poistot (kelt) 1000 €

Pitkällä aikavälillä kunnan nettoinvestoinnit ovat ylittäneet vuosikatteen määrän kahta vuotta lukuun ottamatta. Tällöin investoinnit on jouduttu rahoittamaan lainarahoituksella siltä osin, kun investointien määrä on ylittänyt vuosikatteen. Vuoden 2021 investointeihin lainatarve jäi kuitenkin vain n. 700.000 euroon, koska satunnaisiin tuottoihin tuloutettu osakkeiden myyntivoitto vähensi kokonaislainatarvetta.

Vuodesta 2022 lähtien investoinnit tulevat jäämään maltillisemmalle tasolle ja tavoitteena on, että vuosikate tulee riittämään investointeihin sekä lainan lyhentämiseen.

Kunnan nettoinvestoinnit vuosina 2011-2021 ovat olleet yhteensä yli 24,7 milj. euroa. Kunnan velkamäärä vastaa n. 39 %:a investointien määrästä.

Vuoden 2023 alusta sotepalveluiden siirtyessä hyvinvointialueiden vastuulle muuttuu kuntien rahoituksen pohja oleellisesti. Uudistuksen yhteydessä runsas puolet kuntasektorin käyttömenoista siirtyy hyvinvointialueille. Samalla kunnille tilitettävää verorahoitusta alennetaan vastaavasti.

1.1.9 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Syksyn 2021 arviointitilanteessa on käyty läpi edellisessä arvioinnissa havaitut riskit ja etenkin niihin kohdistuneiden toimenpiteiden vaikutus riskitasoon. Myös tarkastelujaksolla mahdollisesti havaitut uudet riskit on otettu mukaan arviointiin.

Vuonna 2020 alkanut koronapandemia jatkui vuonna 2021 ja loi riskivaikutuksensa kunnan toimintojen toteutumiseen. Koronan johdosta harrastustoimintoja on edelleen jouduttu ajoittain tauottamaan ja kouluissa on jouduttu huomioimaan sen toimintaan aiheuttamat vaikutukset. Valtio jatkoi koronatukien maksamista myös vuonna 2021, mikä pienensi pandemian aiheuttamaa taloudellista riskiä.

Koronan ohella helmikuussa 2022 käynnistynyt Ukrainan sota on iso, maailmanlaajuisesti vaikutuksia luova ilmiö. Kunnassa tämä edellyttää varautumista monella tasolla, muun muassa majoitusmahdollisuuksien kartoittamisen muodossa mahdollisille kuntaan tuleville ukrainalaisille.

Taloudelliset riskit

Kunnan tulojen, erityisesti verotulojen, heikkoon kehittymiseen liittyvä riski on pysynyt ennallaan, se tunnistetaan ja huomioidaan kunnan toiminnassa.

Riskinä voi olla myös valtionosuusuudistuksen ja valtion taloustilanteen heikkenemisen seurauksena tapahtuva alueellisen rahoituksen väheneminen. Riskiä hallitaan kunnan edunvalvontatavoitteiden laajalla viestimisellä keskeisille päättäjille.

Investoinnit ovat toteutuneet suunnitellun mukaisina ja korkotaso on pysynyt edelleen alhaalla. Uuden alakoulun valmistuttua tulevien vuosien investointitaso on suunniteltu selkeästi viime vuosia matalammalle tasolle.

Suurin luottoriski on Verkko-osuuskunta Kuuskaistan saneerausohjelmaan sisältyvä yli 900 000 euron velka. Ohjelman mukaan velka maksetaan pääosin saneerausohjelman viimeisenä vuonna 2035 kerralla kokonaan. Muut luottoriskit kohdistuvat lähinnä kunnan myöntämiin takauksiin eri yhteisöille. Lisäksi kunnalla on antolainasaamisia, joista merkittävä osa on omilta tytäryhtiöiltä, jotka harjoittavat vuokraustoimintaa ja mikäli täyttöaste pysyy hyvänä, ne tulevat suoriutumaan velvoitteistaan.

Toiminnalliset riskit

Kunnan toiminnoissa on varauduttu koronapandemiaan kaikilla sektoreilla, ja kunnassa tartuntamäärä onkin pysynyt varsin pienenä.

Asiakirjahallinnon kehittämisen osa-alueita on otettu käyttöön, joten tietosuojaa ja tietoturvaa on saatu merkittävästi parannettua. Projekti on saatu lähes valmiiksi kuluneen vuoden, mutta käyttöönotto siirtyi alkuvuoteen 2022.

Henkilöstöresurssien haavoittuvuus sairastumisten tms. johdosta tiedostetaan ja kehitetään sijaisjärjestelyjä. Tärkeää on myös työnantajan taholta henkilökohtaisen kunnon ja terveyden tukeminen, jota toteutetaan esimerkiksi E-passi -käytännön kautta ja muulla työhyvinvoinnin vahvistamisella. Houkutteleva rekrytointi parantaa ammattitaitoisen henkilöstön saatavuutta asiantuntijatehtäviin.

Mahdollisiin uhkaaviin asiakaskäyttäytymisiin varaudutaan valitsemalla tapaamisiin mahdollisuuksien mukaan turvallinen tila ja noudattamalla menettelytapaohjeita asiakasväkivallan uhkan hallitsemiseksi.

Uuden alakoulun valmistumisen myötä liikenneturvallisuus koulun lähialueella on parantunut. Edelleen Alvarin alueella liikennöinti ja yleensä esimerkiksi koulujen piha-alueet tai koulumatkat on huomioitava riskien näkökulmasta tarpeellisina liikenneturvallisuuden parantamisen kohteina.

Vesi- ja viemärlaitoksen toiminnassa tärkeää on energian saannin turvaaminen sekä verkoston kunnossa säilyminen. Nämä mahdollistetaan tukkuvesitoimittajan tarpeellisilla varavoimalähteillä sekä pumppaamojen takaiskuventtiileillä. Vesi- ja viemäriverkoston uusimista jatketaan edelleen.

Vuoden 2023 alusta toteutuva sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistus luo tietyn riskin sen osalta, mitkä tulevat olemaan uudistuksen vaikutukset kunnan talouteen. Kunnan budjetista poistuu sen suurin menoerä sosiaali- ja terveydenhuollon kustannukset, mutta toisaalta myös tuloja verojen ja valtionosuuksien muodossa poistuu merkittävästi. Myös Kuusiokuntien sosiaali- ja terveystuntayhtymän mahdollisen purkamisen johdosta kuntaan kohdistuvat talousvaikutukset on huomioitava.

Hyvinvointialueen 3+1 -vuodeksi vuokraamien kunnan kiinteistöjen tulevaisuus kyseisen siirtymäajan jälkeen muodostaa myös tietynasteisen epävarmuustekijän tulevaisuudessa. Myös palvelusopimuksen jatkoa vuoden 2025 jälkeen sisältyy tiettyä epävarmuutta, joka on syytä tiedostaa. Kahteen jälkimmäiseen kytkeytyvän riskin mahdollisuuteen voidaan vaikuttaa esimerkiksi tiiviin yhteistyön rakentamisella hyvinvointialueen kanssa.

Strategiset riskit

Työllisyyskehitys on pysynyt pandemiasta huolimatta hyvänä. Matala työttömyys näkyy osaavan työvoiman saatavuuden haasteina, jotka aiheuttavat yritykselle kasvun esteitä. Paikkakunnan yrityksiin on palkattu ulkomaista työvoimaa vastaamaan tähän haasteeseen. Myös työntekijöiden uudelleenkoulutusmahdollisuudet huomioidaan.

Työelämän muutokseen liittyvät riskit voidaan kääntää myös mahdollisuuksiksi. Etätyön lisääntyminen, monipaikkainen asuminen, sujuva sekä turvallinen arki pienillä maaseutupaikkakunnilla, kuten Kuortaneella, voidaan nähdä mahdollisuutena. Tämä mahdollisuus tulee tiedostaa ja sitä tulee korostaa etenkin kuntamarkkinoinnissa.

Ukrainan kriisin myötä maailmanpoliittisen tilanteen muututtua riskinä voidaan tunnistaa myös kansainvälisen finanssi-, talous- tai rahoituskriisin mahdollisuus sekä sen vaikutukset paikallisiin investointeihin ja työllisyystilanteeseen. Riskiä hallitaan yritysten stressikyvyn parantamisella, kansainvälisyysosaamisella sekä myynillisyyden kehittämisellä.

Kunnan asuntotarjonnan tulee vastata sille asetettavaan kysyntään. Asuntotuotannon turvaamiseen tulee kiinnittää jatkossa yhä enemmän huomiota. Kuntakonsernin vuokra-asunnot ovat siirtymässä vuoden 2022 aikana yhteisen yhtiön hallintaan.

Sisäilmaongelmaisen Alvarin vanhan koulun tilalle on valmistunut uusi alakoulu ja vanha koulu on poistunut käytöstä.

Vahinkoriskit

Vahinkoriskit liittyvät mm. henkilöihin kohdistuviin riskeihin, omaisuusvahinkoihin, keskeytyksiin, vastuisiin sekä ympäristövahinkoihin ja onnettomuuksiin. Näihin riskeihin on varauduttu vahinko- ja vastuuvakuutuksin. Vapaaehtoisten vahinkovakuutusten ja lakisääteisen tapaturmavakuutuksen osalta kunnan sopimuskumppani on OP-Pohjola. Vahinkoriskeihin on varauduttu kehittämällä henkilöstön perehdytystä ja lisäämällä koulutusta.

Kunnan rakennettuun omaisuuteen ikääntymisestä, luonnonvoimista tai ilkeistä johtuvia vahinkoriskejä hallitaan säännöllisellä seurannalla ja suunnitelluilla korjaustoimenpiteillä. Myös turvallisuussuunnitelmien ajantasaisuudella on tärkeä merkityksensä.

1.2 Selonteko sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan järjestämisestä

Hallintosäännön sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevassa luvussa 10 on määritelty kunnanhallituksen, lautakuntien ja viranhaltijoiden ja esimiesten sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät ja vastuut. Kuortaneen kunnan uudet sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet ja ohjeet on hyväksytty kunnanvaltuustossa 8.10.2018. Kunnan Konserniohjeeseen (kvalt 12.11.2018) sisältyvät tytäryhtiöiden riskienhallintaa koskeva ohjeistus.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa strategisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumista sekä selkeyttää seurantaa ja raportointia seuraavat seikat huomioiden

- vaikuttavuus ja tuloksellisuus,
- raportointi ja tiedon oikeellisuus
- toiminnan laillisuus ja johdon ohjeiden noudattaminen
- resurssien ja omaisuuden turvaaminen.

Esimiehet ovat ohjeistaneet alaistaan henkilöstöä.

Riskiarviointia on suoritettu kaikilla sektoreilla ohjeen mukaista luokitusta apuna käyttäen. Tunnistetut riskit on arvioitu ja kirjattu ylös. Merkittävimpien riskien hallitsemiseksi on mietitty toimintatavat ja vastuutahot. Seurantaa suoritetaan vähintään vuosittain tai tarvittaessa erillisen seurantasuunnitelman mukaan.

Sisäinen valvonta

Talousarvion ja tavoitteiden toteutumista ja tuloksellisuutta sekä kuntastrategian toteutumista seurattiin osavuositarkastuksien yhteydessä, jotka vietiin myös valtuuston käsiteltäväksi. Lisäksi vuoden 2021 talousarviomuutoksia käsiteltiin kunnanvaltuustossa 12.4. § 13, 18.6. §33, 15.11. §:t 67 ja 71 ja 13.12.2021 § 77. Investointihankkeista on raportoitu kunnanhallitukselle sisäisen valvonnan ohjeen mukaisesti. Kuntalain mukaan valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista kunnassa ja kuntakonsernissa arvioi myös tarkastuslautakunta antamassaan arviointikertomuksessa.

Sisäisen valvonnan ohjeen mukaiseen laskujen kierrätys- ja hyväksymismenettelyyn on kiinnitetty erityistä huomiota ja hyväksyjät on nimetty toimialoittain käyttötalousuunnitelmien hyväksymisen yhteydessä.

Hallintosäännössä on määräykset kunnan päätöksenteko- ja kokousmenettelystä. Tehtyjen päätösten oikeellisuutta valvottiin siten, että toimielimen pöytäkirjat on toimitettu kunnanhallitukselle ja viranhaltijoiden päätöspöytäkirjat asianomaiselle toimielimelle. Säännösten, määräysten ja päätösten noudattamisessa ei ole havaittu virheitä tai rikkomuksia.

Vaasan hallinto-oikeudelle jätettiin valitus kunnanvaltuuston 16.11.2020 päätöksestä § 53; Kuortaneen kunnan ja Antti Yli-Hynnilän välinen kauppakirja. Tähän valitukseen ei saatu ratkaisua kertomusvuoden aikana.

Häiriötilanteiden aikaista toimintaa varten on nimetty valmiusjohtoryhmä, joka päivittää kunnan valmiussuunnitelmaa. Myös EU:n tietosuojasetuksen säännökset ja tietoturva on otettu osaksi jokapäiväistä toimintaa.

Kunnan vakuutuksia hoitaa kilpailutuksen kautta valittu meklaritoimisto, MSR Finser Oy ja vakuutusyhtiönä on OP Pohjola.

Riskien hallinta

Riskien hallinnan ohjeessa riskit on luokiteltu neljän pääotsikon alle seuraavasti auttamaan riskien tunnistamista;

- Toiminnalliset riskit (toiminta, henkilöstö ja juridinen vastuu)
- Strategiset riskit (toimintaympäristö, hallintomalli ja johtaminen, palvelujen kehittäminen)
- Taloudelliset riskit (tulevaisuuden kuntatalous, tasapainoinen talous, rahoitus)
- Vahinkoriskit (ympäristö, omaisuus, palvelutoiminnan turvallisuus)

Henkilöstö ja esimiehet ovat tulosityksikkö / tulosaluekohtaisesti arvioineet ja raportoineet havaitsemiaan riskejä laajasti hyväksytyn riskienhallinnan ohjeen mukaisesti. Tunnistetut riskit on pisteytetty arvioimalla sen todennäköisyys ja vaikutukset. Arvioinnin tulokset raportoidaan toimielimille ja kunnanhallitukselle.

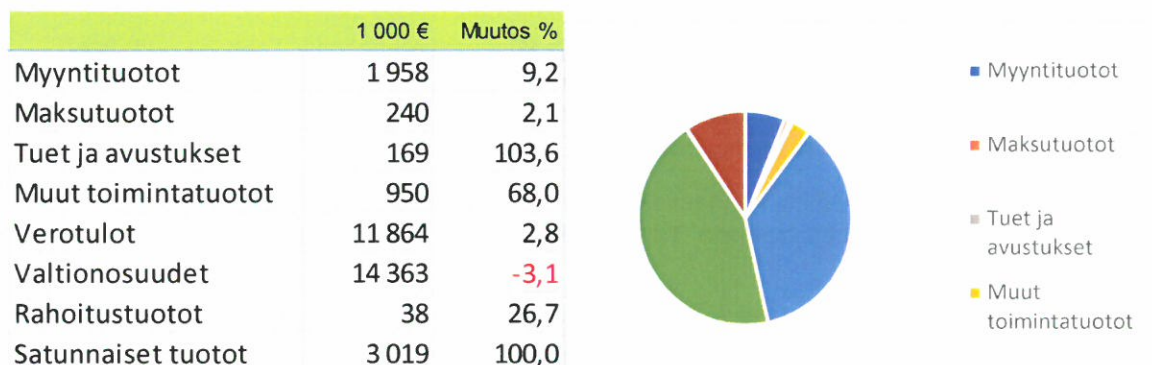
Sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa tehdään aktiivisesti, niin että se on jatkuva prosessi kunnan ydintoimintojen rinnalla.

1.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

Tuloslaskelman tehtävänä on osoittaa, kuinka tilikauden tuotot riittävät palvelujen tuottamisesta aiheutuneiden kulujen kattamiseen. Riittävyys osoitetaan tuloslaskelmassa toimintakatteen, vuosikatteen ja tilikauden tuloksen avulla. Lisäksi arvioinnissa käytetään tuloslaskelman eristä ja välituloksista laskettuja tunnuslukuja.

1.3.1 Tilikauden tulos

Maamme kuntatalouden tilanne vuonna 2021 on kaikkiaan parempi kuin koronapandemian oloissa olisi voinut odottaa. Tämä perustuu suurelta osin valtion vuosina 2020 ja 2021 osoittamaan lisärahoitukseen, joka näyttää ylittäneen pandemiasta konkreettisesti aiheutuneet kustannukset ja menetykset.

Toiminnan rahoitus erittäin ja muutos v. 2020 tilinpäätökseen.

Toimintatuotot

Tuloslaskelman toimintatuotot koostuvat myynti- ja maksutuotoista sekä saaduista tuista ja avustuksista. Satunnaisissa tuotoissa näkyy Kuusiolinna Terveys Oy:lle myytyjen osakkeiden myyntivoitto.

Verotulot

Tilikauden verotuloja kertyi kokonaisuudessaan 11.864.142 euroa, mikä on n. 318.000 enemmän vuoden 2020 toteutumaan verrattuna ja n. 682.000 euroa enemmän kertomusvuoden budjettiin nähden.

Verotulot kokonaisuudessaan kertyivät 2,8 % paremmin verrattuna vuoden 2020 toteutumaan. Verolajikohtaisen tarkastelun mukaan tuloverossa jäätii 1,2 %, mutta kiinteistövero (10,4 %) ja yhteisövero (42,2 %) toteutuivat edelliseen vuoteen verrattuna paremmin. Talousarvioon nähden kertymät ylittivät kaikissa verolajeissa yhteensä 6,1 %

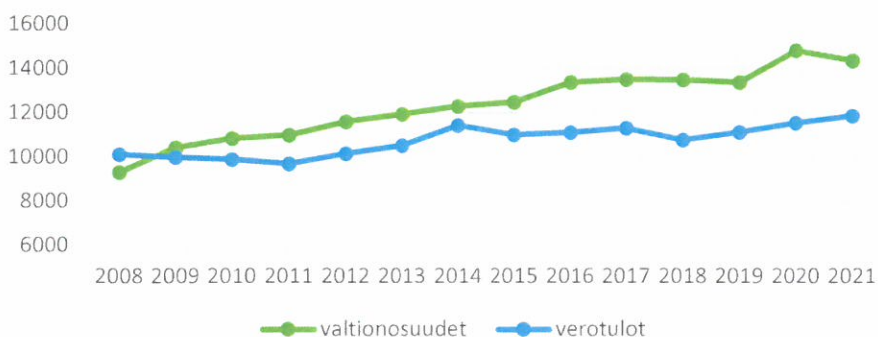
Valtionosuudet

Valtionosuudet koostuvat peruspalvelujen valtionosuuksista (11.399.025 €), veroperustemuutoksista johtuvista veromenetyksien korvauksista (2.222.124 €) ja Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta (741.925 €), yhteensä 14.363.074 euroa.

Valtionosuudet kokonaisuutena toteutuivat 0,7 % alle talousarvion ja 3 % pienempänä verrattuna vuoden 2020 toteutumaan.

Koronapandemian tukipakettiin vuonna 2020 liittynyt yritysten veronmaksulykkäysten kunnille aiheuttamien verotulomenetyksien kompensointi nosti vuoden 2020 valtionosuuksia mutta vähensi vuoden 2021 valtionosuusmaksatusta. Lisäksi vähentävä vaikutus oli kuntien rahoitusosuuksien kasvulla mm. toisen asteen koulutuksen, perustoimeentulotuen ja lääkintä- ja lääkärihelikopteritoiminnan rahoituksessa.

Valtionosuudet ja verotulot

Toimintakulut

	1 000 €	Muutos %
Henkilöstökulut	7 965	2,5
Asiakaspalvelujen ostot	15 124	5,1
Muiden palvelujen ostot	2 304	11,6
Aineet, tarvikk. ja tavarat	1 636	8,1
Avustukset	247	-10,9
Muut toimintakulut	446	-58,7
Rahoituskulut	42	-40,5

Toimintakulut menoerittäin ja muutos v. 2020 tilinpäätökseen (1 000 €)

Toimintakulujen kokonaismäärä oli tilikaudella 2021 yhteensä 28,2 miljoonaa euroa, missä kasvua edellisen vuoden toteutumaan verrattuna 1.383.676 euroa, 5,2 %.

Toimintakulujen kasvusta n. puolet selittyy asiakaspalvelujen ostojen kasvulla. Sotekulujen indeksikorotuksen lisäksi Kuusioliina Terveiden kanssa neuvoteltiin vuodelle 2021 n. 613.000 euron nettohinnan korotus. Korotuksen perusteena oli mm. lainsäädännöstä johtuva hoitajamitoituksen kasvu ja sairaanhoitopiirin kasvaneiden investointimenojen ja poistojen vyöryminen palveluhintoihin. Lisäksi koronataustasta ja rokotuksista aiheutuneita kustannuksia maksettiin n. 300.000 euroa.

Toimintakate

Toimintatuottojen ja toimintakulujen erotuksena laskettava toimintakate ilmoittaa paljonko toimintamenoista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla. Kunnissa toimintakate on negatiivinen, sillä kuntien palvelutuotanto perustuu pääosin verotuloihin ja valtionosuuksiin. Vuoden 2021 toimintakate oli -24.864 milj. euroa. Toimintakate heikkeni 1,06 milj. euroa (4,5 %) vuoden 2020 toimintakatteeseen verrattuna.

Vuosikate

Vuosikatteella arvioidaan tulorahoituksen riittävyyttä. Vuosikate (rahoitustulos) osoittaa sen tulorahoituksen, joka juoksevien menojen maksamisen jälkeen jää jäljelle käytettäväksi investointeihin ja lainojen lyhennyksiin. Perusoletus on, että tulorahoitus on riittävä, jos vuosikate on vähintään käyttöomaisuuden poistojen suuruinen.

Poistot kuvaavat keskimääräistä vuosittaista korvausinvestointitarvetta. Mikäli vuosikate kattaa poistot (korvausinvestoinnit), kunnan ei tarvitse velkaantua, realisoida käyttöomaisuuttaan tai pitkäaikaisia sijoituksiaan tai vähentää toimintapääomaansa pitääkseen palvelujen tuotantovälineet toimintakunnossa. Jos vuosikate jää negatiiviseksi, tulorahoitus ei riitä edes juokseviin menoihin. Tilikaudella 2021 vuosikatetta syntyi 1.397.126,10 euroa. Poistoja vuonna 2021 kirjattiin 1.060.705,43 euroa.

Tilikauden tulos

Vuoden 2021 tilikauden tulos on 3.355.850,24 euroa ylijäämäinen. Tilikaudelle laaditun talousarvion toteutuessa tulos olisi ollut -78.500 euroa alijäämäinen.

Vuoden 2021 erityisen hyvä tulos syntyi pääosin kertaluonteisen n. 3 miljoonan euron myyntivoiton vaikutuksesta, kun Kuusiolinnan Terveydelle myytyjen osakkeiden kauppahinta tuloutettiin kunnalle.

Toisaalta myös verotulot toteutuivat 0,68 milj euroa ennakkoarviointia suurempana.

Tuloslaskelma	2021	2020
Toimintatuotot	3 316	2 992
Toimintakulut	-28 180	-26 796
Toimintakate	-24 864	-23 804
Verotulot	11 864	11 546
Valtionosuudet	14 363	14 818
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	21	17
Muut rahoitustuotot	38	30
Korkokulut	-24	-41
Muut rahoituskulut	0	-1
Vuosikate	1 397	2 564
Poistot ja arvonalentumiset	-1 061	-1 229
Satunnaiset tuotot	3 019	
Tilikauden tulos	3 356	1 335
Tilikauden yli-/alijäämä	3 356	1 335
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2021	2020
Toimintatuotot/Toimintamenot, %	12	11
Vuosikate/Poistot, %	132	209
Vuosikate, euro/asukas	396,0	723,7
Asukasmäärä 31.12.	3528	3543

1.3.2 Toiminnan rahoitus

Rahoituslaskelmassa esitetään kaikki kunnan rahaliikenne ja tarkastellaan sitä, lisääntyvätkö vai vähenevätkö kunnan rahavarat tilikauden aikana. Rahoituslaskelmassa esitetään erikseen sekä tulorahoituksen ja investointien nettomäärä, että rahoitustoiminnan (anto- ja ottolainauksen, oman pääoman ja maksuvalmiuden) muutosten nettomäärä.

Toiminnan ja investointien rahavirta

Rahoituslaskelma lähtee liikkeelle vuosikatteesta. Kun vuosikatteesta vähennetään tulorahoituksen korjauserät, saadaan toiminnan rahavirta 1.484.701,65 euroa, joka kuvaa kuinka paljon varsinaisesta toiminnasta on kertynyt rahavaroja tilikauden aikana.

Investointien rahavirta kuvaa investointeihin kohdistuvien tulojen ja menojen vaikutusta rahavaroihin. Tilikauden investointimenot olivat 4,213 milj. euroa. Kun siitä vähennetään investointeihin saadut rahoitusosuudet ja käyttöomaisuuden myyntitulot, jää nettoinvestointien määräksi 669.798 euroa.

Vuoden 2021 toiminnan rahavirran ja nettoinvestointien erotus (toiminnan ja investointien nettokassavirta) oli 814.903,46 euroa.

Rahoituksen rahavirta

Antolainojen nettomäärä väheni 13.877 euroa ja kunnan oma lainakanta kasvoi 662.114 euroa.

Oman pääoman muutoksiin on kirjattu edellisten tilikausien yli- / alijäämätilille -1.267.030,47 euroa vuosille 2016-2020 kuuluneita eriä, jotka on maksettu kertomusvuoden kuluessa.

Toimeksiantojen varat ja saamisten muutos ja korottomat velat vähenivät yhteensä 162.111 euroa. Näin rahoituksen nettorahavirta oli vuonna 2021 yhteensä 753.151,21 euroa.

Rahavarojen muutos

Rahoituslaskelman varsinaisen toiminnan ja investointien rahavirran ja rahoitustoiminnan nettorahavirran erotus osoittaa kunnan kassavarojen muutoksen tilikaudella. Vuonna 2021 kassavarat lisääntyivät

KUNNAN RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

1000 euroa	2021	2020
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	1 397	2 564
Satunnaiset erät	3 019	
Tulorahoituksen korjauserät	-2 932	-31
Investoinnit		
Investointimenot	-4 213	-3 422
Rahoitusosuudet investointimenoihin	496	54
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot	3 047	31
Toiminnan ja investointien rahavirta	815	-803
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset	14	28
Antolainasaamisten lisäykset		-19
Antolainasaamisten vähennykset	14	47
Lainakannan muutokset	662	902
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-338	-338
Lyhytaikaisten lainojen muutos	1 000	1 240
Oman pääoman muutokset	-1 339	
Muut maksuvalmiuden muutokset	-162	93
Rahoituksen nettorahavirta	-753	1 023
Rahavarojen muutos	62	220
Rahavarat 31.12.	1 574	1 513
Rahavarat 1.1.	1 513	1 293
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2021	2020
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000 €	-706	-1 070
Investointien tulorahoitus, %	38	76
Laskennallinen lainanhoitokate	1,2	2,3
Kassan riittävyys, pv	18	18
Asukasmäärä	3 528	3 543

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta

Tunnusluvun avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien myynnillä, lainalla tai kassavarojen määrää vähentämällä.

Laskennallinen lainanhoitokate

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset.

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Konsernitilinpäätöksen laskennallista lainanhoitokatetta käytetään yhtenä tunnuslukuna kuntalain 118 §:n mukaisessa kunnan erityisen vaikean taloudellisen aseman arvioinnissa. Kuntalain 118 §:n mukainen tunnusluvun raja-arvo on 0,8.

Kassan riittävyys

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan kassavaroilla.

1.4 Rahoitusasema ja sen muutokset

TASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA	2 021	2 020	VASTATTAVAA	2021	2020
PYSYVÄT VASTAAVAT	30 666	28 139	OMA PÄÄOMA	20 419	18 330
Aineettomat hyödykkeet	535	520	Peruspääoma	14 048	14 048
Muut pitkävaikutteiset menot	535	520	Muut omat rahastot	691	691
Aineelliset hyödykkeet	20 750	18 298	Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	2 324	2 256
Maa- ja vesialueet	2 553	2 533	Tilikauden yli- /alijäämä	3 356	1 335
Rakennukset	12 142	6 966			
Kiinteät rakenteet ja laitteet	5 504	5 706			
Koneet ja kalusto	150	217	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	206	265
Muut aineelliset hyödykkeet	202	78	Valtion toimeksiannot	0	60
Ennakkomaksut			Lahjoitusrahastojen pääomat	201	200
ja keskeneräiset hankinnat	199	2 798	Muut toimeksiantojen pääomat	4	5
Sijoitukset	9 381	9 321			
Osakkeet ja osuudet	7 278	7 204			
Muut lainasaamiset	2 103	2 117			
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	201	260			
Valtion toimeksiannot	0	60	VIERAS PÄÄOMA	12 954	12 194
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	201	200	Pitkäaikainen	4 322	4 660
VAIHTUVAT VASTAAVAT	2 711	2 389	Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta	4322	4660
			Lyhytaikainen	8 632	7 534
Saamiset	1 136	817	Joukkovelkakirjalainat	5000	4000
Lyhytaikaiset saamiset	929	817	Lainat muilta luotonantajilta	338	338
Myyntisaamiset	676	604	Saadutennakot	110	94
Muut saamiset	253	213	Ostovelat	1361	1208
Siirtosaamiset	207	60	Muut velat	915	874
Rahoitusarvopaperit	1 173	1 172	Siirtovelat	907	1021
Sijoitukset rahamarkkinainstr	1 173	1 172			
Rahat ja pankkisaamiset	401	341			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	33 578	30 788	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	33 578	30 788

Taseen vuoden 2021 oman pääoman edellisten vuosien yli-/alijäämätilin saldo poikkeaa vuoden 2020 vertailutiedosta. Tämä johtuu siitä, että taseen omaa pääomaa on tilikauden aikana oikaistu kirjaamalla edellisten tilikausien yli-/alijäämä -tilille 1.267.030,47 euroa vuosille 2016-2020 kuuluneita eriä, jotka on maksettu kertomusvuoden kuluessa. Näistä tarkempi erittely esitetään liitetiedoissa kohdassa 25.

Taseen tunnusluvut	2021	2020
Omavaraisuusaste, %	61	60
Suhteellinen velkaantuneisuus-%	39	41
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	5 680	3 591
Kertynyt yli-/alijäämä €/asukas	1 610	1 014
Lainakanta 31.12., 1 000 €	9 660	8 998
Lainakanta, €/asukas	2 738	2 540
Lainat ja vastuut 31.12. 1000 €	12 501	14 059
Lainat ja vastuut €/asukas	3 543	3 968
Lainasaamiset 31.12., 1 000 €	2 103	2 117
Asukasmäärä	3528	3543

Omavaraisuusaste

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Tunnusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvuoden tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakkomaksuilla. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuotoista, verotuloista ja käyttötalouden valtionosuuksista. Tähän tunnuslukuun ei vaikuta pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus tai poistomenetelmä, joten se on kuntien vertailussa omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Kertynyt yli-/alijäämä osoittaa paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana tai kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Lainakanta

Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakkoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla.

Lainat ja vuokravastuut

Lainat ja vuokravastuut saadaan lisäämällä lainakantaan vuokravastuiden määrä. Vuokravastuiden määrä huomioidaan liitetiedoissa ilmoitetun mukaisena.

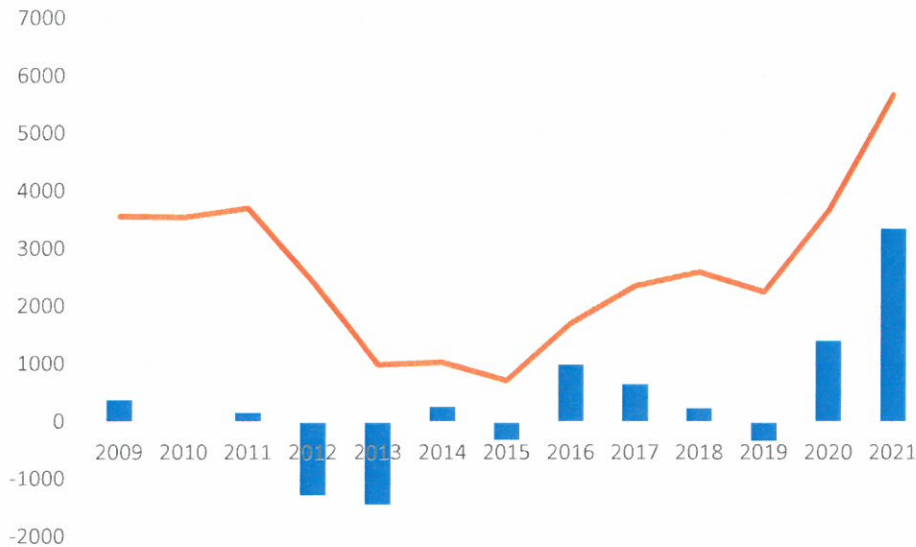
Vuokravastuissa ilmoitetaan vuokratut toimitilat, koneet ja laitteet sekä maa-alueet. Toimitilojen vuokravastuina esitetään myös esimerkiksi tilapäisten ja siirrettävien rakennusten sekä edelleen vuokrattujen tilojen vuokravastuut. Jäljellä olevien vuokrien määrä ilmoitetaan vuokra-ajalta, jona vuokrasopimus ei ole peruutettavissa. Toistaiseksi voimassa olevien vuokrasopimusten vuokra-aikana pidetään siten irtisanomisaikaa.

Vuokravastuiden vähentymisessä näkyy vuoden 2023 alusta voimaan tulevan sote-uudistuksen myötä hyvinvointialueen vastattavaksi siirtyvät Kuortaneen Vanhustenkoti ry:ltä vuokrattujen tilojen vuokravastuut.

Lainasaamiset

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

Tilikauden tulos (sin) ja taseen ylijäämä (rusk)

1.5 Kunnan kokonaistulot ja menot

Varsinainen toiminta		Varsinainen toiminta	
Toimintatuotot	3 316	Toimintamenot	28 180
Verotulot	11 864	Korkokulut	24
Valtionosuudet	14 363	Muut rahoituskulut	0
Korkotuotot	21	Satunnaiset kulut	0
Muut rahoitustuotot	38	Tulorahoituksen korjauserät	
Satunnaiset tuotot	3 019	+/- Pakollisten varausten muutos	
Tulorahoituksen korjauserät	-2 932	Käyttöomaisuuden myyntitappiot	105
käyttöomaisuuden myyntivoitot	3 037	Muut korjauserät	0
Investoinnit		Investoinnit	
Rahoitusosuudet investointimenoil	496	Käyttöomaisuusinvestoinnit	4 213
Käyttöomaisuuden myyntituotot	115	Rahoitustoiminta	
Rahoitustoiminta		Antolainasaamisten lisäykset	0
Antolainasaamisten vähennykset	14	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	338
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	0
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	1 000	Oman pääoman vähennykset	1 267
Oman pääoman lisäykset			
Kokonaistulot yhteensä	34 351	Kokonaismenot yhteensä	34 127
Kokonaistulot - Kokonaismenot =			224
Rahavarojen muutos- muut maksuvalmiuiden muutokset			224

1.6 Kuntakonsernin toiminta ja talous

1.6.1 Konsernirakenne

Kuortaneen kunnan konserniin kuuluu kolme tytäryhteisöä ja viisi kuntayhtymää. Kunnalla on omistuksia myös kahdessa osakkuusyhteisössä, jotka on myös yhdistelty konsernitilinpäätökseen.

	Yhdistely konsernitilinpäätökseen	
	Yhdistelty kpl	Ei yhdistelty kpl
Tytäryhteisöt	3	
Kiinteistö Oy Kuortaneen Vuokratalot		
Kiinteistö Oy Kuortaneen Koulumaja		
Kiinteistö Oy Kuortaneen Yritystilat		
Kuntayhtymät	5	
Kuusiokuntien sosiaali- ja terveystaloyhtymä		
E-P:n sairaanhoitopiirin ky		
Eskoon sosiaalipalvelujen ky		
E-P:n Liitto ky		
Seinäjoen koulutus ky		
Osakkuusyhteisöt	2	
Kiinteistö Oy Kuortaneen Jäähalli		
Kuortaneen Areena Oy		
Yhteensä	10	

1.6.2. Konsernin toiminnan ohjaus

Kuortaneen kunnan konserniohjeet (Kvalt 12.11.2018 § 42) tulivat voimaan 1.1.2019.

Valtuusto asettaa talousarviossa tytäryhteisöille toiminnan ja talouden tavoitteita, jotka on johdettu kuntastrategiasta ja siihen liittyvästä omistajapolitiikasta sekä yhteisön liiketoiminnasta. Asetettavista tavoitteista sovitaan yhteistyössä konsernijohtoon ja tytäryhteisöjen kesken. Tytäryhteisöjen taloussuunnitelmien tulee perustua valtuuston niille asettamiin tavoitteisiin.

Tytäryhteisöjen tulee raportoida kunnanhallitukselle taloudestaan ja toiminnastaan ohjeen antaman aikataulun mukaisesti. Riskiarviointi toteutetaan kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen mukaisesti. Lisäksi tytäryhteisöjen tulee informoida konsernijohtoa viipymättä kaikista merkittävistä järjestelyistä tai muutoksista yhtiössä. Konserniohjeessa määritellään tarkemmin raportoitavat tiedot sekä aikataulu. Ohjeessa on määritelty myös ne asiat, joihin tytäryhteisöillä on velvollisuus hankkia kunnan kanta ennen omaa päätöksentekoaan.

1.6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat ja arvio tulevasta kehityksestä

Vuoden 2021 kuluessa valmisteltiin kunnan kahden tytäryhtiön sulauttamista yhdeksi yhtiöksi. Sulauttaminen toteutetaan nk. absorptiosulautumisella, jolloin sulautuvan yhtiön, KiOy Kuortaneen Koulumajan kaikki varat ja velat siirtyvät vastaanottavalle yhtiölle, KiOy Kuortaneen Vuokrataloille. Kunnalle ei tästä makseta sulautumisvastiketta. Sulautumisen rekisteröintipäivä on 1.4.2022. Kuluvan vuoden aikana valmistellaan kunnan suoraan omistamien vuokrataloyhtiöiden siirtämistä samaan yhtiöön.

Kiinteistö Oy Kuortaneen Vuokratalot

Koy Kuortaneen Vuokratalot on kunnan kokonaan omistama tytäryhtiö, joka tuottaa vuokra-asumispalveluja kunnan asukkaille. Rivitalot on rakennettu vuosina 1987 – 2001 ja asuntoja on yhteensä 115. Asuntojen käyttöaste on vuonna 2020 ollut 92,9 %.

Asuntokanta on ikääntymässä, mutta täydellistä peruskorjausta ei minkään rivitalon osalta ole tehty. Asukkaan vaihtuessa asunnossa pyritään tekemään kuntotarkastus ja toteuttamaan tarvittavat kunnostustyöt.

Vuoden 2021 aikana huoneistojen kylpyhuoneiden tiivisteet ja kunto käytiin läpi, tämän seurauksena kylpyhuoneiden laatoitus vaihdettiin 4 huoneistoon. Lisäksi 2 huoneistoon tehtiin laajempi pintaremontti.

Yhtiön velkataakka pienenee joidenkin lainojen tultua maksettua loppuun. Talous- ja asukastilanteen pysyessä nykyisellä tasolla yhtiö pystyy huolehtimaan velvoitteistaan.

Tavoitteet vuodelle 2021

Tavoite: Huoneistoja pintoja remontoidaan nykyvaatimusten tasolle kohde kerrallaan yhtiön päättämässä järjestyksessä. Remontit pyritään suorittamaan ilman lisävelkaa.

Toteutuma: Viherpeipon ja keltasirkun, sekä Haapatien kolmeen kylpyhuoneisiin tehtiin laaja pintaremontti.

Kiinteistö Oy Kuortaneen Koulumaja

Koy Kuortaneen Koulumaja on kunnan toinen 100 % omistama tytäryhtiö, joka tuottaa asumispalveluita pääsääntöisesti Kuortaneen lukiossa ja yläkoulun urheiluluokalla opiskeleville nuorille.

Urheiluopiston kampusalueella sijaitsevat Koulumajat 1 - 4 ja vuonna 2019 valmistunut Koulumaja 5. Näissä asukaspaikkoja yhteensä on 126. Korttesmäen asutusalueella sijaitsevat Koulumaja 6 (Tervapiha) ja Koulumaja 7 (Tervapuisto) ovat molemmat 10 huoneiston rivitaloja, joissa asukaspaikkoja on yhteensä 45. Näin Koulumajojen majoituskapasiteetti on yhteensä 171 opiskelijalle.

Vuoden 2021 aikana majoitettiin opiskelijoita KiOy Kuortaneen Vuokratalojen Korttespihan asuntoihin. Tähän ratkaisuun päädyttiin, koska koronarajoitukset vaativat asumiseen väljyyttä ja karanteenihuoneistojen tarpeen.

Tavoitteet vuodelle 2021

Tavoite: Tervapihan ja Tervapuiston räystääs alustojen ja räystäiden vaihtaminen ja kunnostaminen kevään 2021 aikana.

Toteutuma: Toteutui suunnitellusti

Kiinteistö Oy Kuortaneen Yritystilat

Kiinteistö Oy Kuortaneen Yritystilat on kunnan 100 % omistama tytäryhtiö, joka omistaa yritysikiinteistöjä, maapohjia ja osakkeita. Vuosi 2021 oli yhtiön toinen toimintavuosi ja tilikausi. Vuoden aikana hyväksyttiin yhtiön kestävään ja kannattavaan kasvuun tähtäävä strategia.

Tilojen vuokrausaste säilyi korkeana. Vuoden 2021 lopussa vuokrausaste oli 100 %.

Vuoden 2021 merkittävimmät kunnostus- ja parannustyöt kohdistuivat kauppakeskus Kuurna ja Kutepa Rubber Servicelle vuokrattuun teollisuusrakennukseen. Pienyrittäjätaloilla lämmitysjärjestelmää päivitettiin ilmalämpöpumpuilla. Ilmalämpöpumpuinvestointiin saatiin energiatukea Business Finlandilta.

Tavoitteet vuodelle 2021

Tavoite: Strategian ja toimintasuunnitelman laatiminen, tyhjien toimitilojen vuokraaminen

Toteuma: Strategia laadittu ja hyväksytty. Vuokrausaste vuoden lopussa oli 100 %.

Kuortaneen Areena Oy

Koronapandemia aiheutti yhtiön toimintaan edellisvuoden tapaan häiriötä asiakasperuutusten vuoksi. Vuoden 2021 tilikauden tulos muodostui kuitenkin 1105 euroa ylijäämäiseksi.

Kuortaneen Areena Oy lopetti vuonna 2021 Sport&Fun-hallin toiminnan. Itse halli on edelleen yhtiön omistuksessa, mutta tilikauden aikana luovuttiin hallin irtaimistosta myymällä se pois.

Yhtiön lämmitysjärjestelmä uusittiin vaihtamalla se 15 vuoden leasing sopimuksella vuokrattuun maalämpöjärjestelmään.

Kiinteistö Oy Kuortaneen Jäähalli

Vuoden 2021 tilikauden alijäämäiseen, -53.557,98 euron tulokseen vaikutti edelleen koronapandemiasta aiheutuneet asiakasperuutukset. Lisäksi yhtiön tulosta rasittaa vuoden 2016 peruskorjauksen seurauksena kasvaneet poistot.

Yhtiön lämmitysjärjestelmä vaihdettiin maalämpöön.

1.6.4 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Kuortaneen kunnan konserniohjeet hyväksyttiin kunnanvaltuuston kokouksessa 12.11.2018 § 42. Molempien tytäryhtiöiden yhtiökokous on käsitellyt ja hyväksynyt ohjeen kokouksissaan tätä ennen syksyllä 2018. Uusi ohje tuli voimaan 1.1.2019.

Konserniohjeen tavoitteena on yhdenmukaistaa ohjauksen menettelytapoja ja tehostaa kuntakonsernin johtamisen edellytyksiä siten, että kuntakonsernia ja kunnan muuta toimintaa voidaan entistä paremmin johtaa kokonaisuutena yhtenäisin periaattein ja kuntakonsernin kokonaisuus huomioon ottaen.

Konsernivalvonnan tarkoituksena on varmistaa konsernin toiminnan taloudellisuus ja tuloksellisuus sekä varmistaa, että konserniyhteisöille asetetut tavoitteet saavutetaan. Uusi konserniohje määrittelee raportoitavat tiedot ja aikataulun. Riskienhallinta toteutetaan kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen mukaisesti.

Kunnanhallitus on tehnyt ehdotuksensa edustajista tytär- ja osakkuusyhteisöjen hallituksiin valittavista jäsenistä ja antanut ohjeita valituille yhteisöjen edustajille, ja he ovat antaneet tarvittaessa edelleen toimintaohjeita tytär- ja osakkuusyhtiöiden yhtiökokouksiin.

1.6.5 Konsernin taloutta koskevat laskelmat

KONSERNIN TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2021	2020
Toimintatuotot	36 597	32 497
Toimintamenot	-60 617	-55 581
Osuus osakkuusyht. voitosta/tappiosta	-29	-21
Toimintakate	-24 050	-23 105
Verotulot	11 864	11 546
Valtionosuudet	15 134	15 567
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	22	18
Muut rahoitustuotot	75	67
Korkokulut	-95	-154
Muut rahoituskulut	-74	-19
Vuosikate	2 877	3 919
Poistot ja arvonalentumiset	-2 058	-2 369
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 058	-2 355
Arvonalentumiset	0	-14
Satunnaiset tuotot	3 019	
Tilikauden tulos	3 839	1 551
Tilinpäätössiirot	19	17
Laskennalliset verot	-27	-27
Vähemmistöosuudet	1	-2
Tilikauden yli-/alijäämä	3 832	1 539
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2021	2020
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	-60	-58
Vuosikate/Poistot, %	140	165
Vuosikate, euroa/asukas	816	1106
Asukasmäärä 31.12.	3528	3543

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2021	2020
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	2 877	3 919
Satunnaiset erät	3 016	-2
Tulorahoituksen korjauserät	-2 927	-109
Toiminnan rahavirta	2 966	3 808
Investointien rahavirta		
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-2 257	-5 386
Rahoitusosuudet investointimenoihin	-2 540	207
Käyttöomaisuuden myyntituotot	3 038	77
Investointien rahavirta	-1 759	-5 102
Toiminnan ja investointien rahavirta yhteensä	1 208	-1 293
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-5	-19
Antolainasaamisten vähennykset	14	47
Antolainauksen muutokset yhteensä	9	28
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	319	1 668
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 318	-1 020
Lyhytaikaisten lainojen muutos	1 133	1 032
Lainakannan muutokset yhteensä	135	1 680
Oman pääoman muutokset	-1 242	
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	81	-63
Vaihto-omaisuuden muutos	2	-47
Saamisten muutos	485	38
Korottomien velkojen muutos	-780	-796
Muut maksuvalmiuden muutokset yhteensä	-212	-867
Rahoituksen rahavirta	-1 310	841
Rahavarojen muutos	-103	-342
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	3 048	3 150
Rahavarat 1.1.	3 150	3 492
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2021	2020
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000 €	-4047	-4488
Investointien tulorahoitus, %	164	77
Laskennallinen lainanhoitokate	1,12	1,5
Kassan riittävyys	18	19

KONSERNIN TASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA	2 021	2 020	VASTATTAVAA	2 021	2 020
PYSYVÄT VASTAAVAT					
Aineettomat hyödykkeet	824	717	OMA PÄÄOMA	21 452	18 878
Aineettomat oikeudet	323	213	Peruspääoma	14 048	14 048
Muut pitkävaikutteiset menot	501	504			
Aineelliset hyödykkeet	37 586	35 135	Arvonkorotusrahasito	76	76
Maa ja vesialueet	2 965	2 929	Muut omat rahastot	123	125
Rakennukset	27 193	21 876	Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	3 373	3 091
Kiinteät rakenteet ja laitteet	5 776	5 957	Tilikauden yli-/alijäämä	3 832	1 539
Koneet ja kalusto	852	962			
Muut aineelliset hyödykkeet	470	322	VÄHEMMISTÖOSUUDET	67	67
Ennakkomaksut ja keskenener. hankinnat	329	3 090			
Sijoitukset	3 192	3 114	PAKOLLISET VARAUKSET	197	221
Osakkuusyhteisöosuudet	306	490			
Osakkeet ja osuudet	1 305	1 064	Muut pakolliset varaukset	197	221
Muut lainasaamiset	1 579	1 558			
Muut saamiset	1	1	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	510	449
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	309	344	VIERAS PÄÄOMA	27 193	26 178
VAIHTUVAT VASTAAVAT			Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	13 910	14 889
Vaihto-omaisuus	287	289	Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	24	23
Saamiset	4 175	3 044	Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	6 623	5 458
Pitkäaikaiset saamiset	1	1	Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	6 636	5 809
Lyhytaikaiset saamiset	4 173	3 043			
Rahoitusarvopaperit	1 755	1 367			
Rahat ja pankkisaamiset	1 293	1 783			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	49 419	45 793	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	49 419	45 793

Konsernitaseen oman pääoman erissä oleva edellisten tilikausien yli-/alijäämän alkusaldona oleva vertailutieto poikkeaa 1.257.369,99 euroa edellisen vuoden taseeseen verrattuna. Yksityiskohtainen erittely poikkeamasta esitetään liitetietojen kohdassa 25.

TASEEN TUNNUSLUVUT	2021	2020
Omavaraisuusaste, %	40,3	41,3
Suhteellinen velkaantuneisuus-%	40,7	44
Kertynyt ali-/ylijäämä, 1000 €	7 205	4 630
Kertynyt ali-/ylijäämä, € /asukas	2 042	1 307
Konsernin lainakanta 31.12. 1 000 €	20 658	20 369
Konsernin lainat, € /asukas	5 855	5 749
Lainat ja vuorkavastuut 31.12. 1 000 €	23 754	*) 25 910
Lainat ja vuorkavastuut, €/as	6 733	7 313
Konsernin lainasaamiset 31.12. 1 000 €	1 579	1 558
Kunnan asukasmäärä	3 528	3 543

*) vuoden 2020 tunnusluvun laskentakaavassa ollut virhe on korjattu

1.7 Kunnanhallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Vuoden 2021 tilikauden tulos on 3.355.850,24 euroa ylijäämäinen. Tilikauden 2021 ylijäämäinen tulos kirjataan ylijäämänä tilikauden ylijäämä / alijäämätilille. Vuoden 2021 ylijäämäkirjauksen jälkeen kumulatiivinen ylijäämä on 5.679.574,85 euroa.

2. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

2.1 Käyttötalousosan toteutumisvertailu

2.1.1 KUNNANHALLITUS

Vuoden 2021 aikana kunnanhallitus kokoontui 23 kertaa ja käsitteli 279 asiaa.

	Alkuperäinen TA	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	729 800		729 800	712 362	17 438
Toimintakulut	-16 103 900	-430 000	-16 533 900	-16 765 720	231 820
Netto	-15 374 100	-430 000	-15 804 100	-16 053 358	249 258
Poistot	-8 700		-8 700	-3 885	-4 815
Satunnaiset erät		3 020 000	3 020 000	3 019 430	570
Sisäiset erät	-478 100		-478 100	-434 534	-43 566

Vuosi 2021 oli monella tapaa haastava vuosi myös kunnanhallituksen alaisilla tulosalueilla. Pandemia jatkui alueellamme ja sen vaikutukset heijastuivat koko työyhteisöön.

Vuoden aikana vaihdettiin palkkahallinnon ohjelma uuteen Populukseen, joka on koko henkilöstön käytössä oleva HR-järjestelmä.

Kuntatalouden tietojen keräämiseen liittyvä talousraportoinnin automatisointi XBRL-muotoiseksi on uusi toimintatapa, jota valmisteltiin ja otettiin osin käyttöön vuoden 2021 aikana. Muutostyö jatkuu edelleen kuluvan vuoden aikana.

Asiakirjahallinnon uudistus saatiin vuoden aikana loppusuoralle, mutta käyttöönotto siirrettiin kuluvan vuoden alkuun, johtuen toiminnanohjausjärjestelmän katselmoinnista saadun palautteen pohjalta ilmenneestä päivitystarpeesta ja ohjelmatoimittajan aikatauluista.

Loppuvuodesta toteutettiin Kuurtanes-kysely yrittäjille. Kyselyn tuloksia käytetään elinkeinopalvelujen kehittämiseen tulevina vuosina.

Pandemia ja henkilöstövaihdokset hidastivat Keskustajaman kehittämishankkeen edistymistä. Hanketta on päätetty jatkaa vuoteen 2022.

Yleishallinto

	Alkuperäinen TA	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	283 900		283 900	314 992	-31 092
Toimintakulut	-1 283 000		-1 283 000	-1 285 788	2 788
Netto	-999 100		-999 100	-970 795	-28 305
Poistot	-7 400		-7 400	-2 536	-4 864
Satunnaiset erät		3 020 000	3 020 000	3 019 430	570
Sisäiset erät	-42 500		-42 500	-33 212	-9 288

Tavoitteet vuodelle 2021

Asiakirjahallinnon edelleen kehittäminen

Mittari: Dynasty 10 asiakirjahallinnon ohjelma uusine ominaisuuksineen otettu käyttöön.

Tavoitetaso: Asiakirjahallinnon uuden toimintatapakokonaisuuden jalkauttaminen käytäntöön.

Toteutuma: Käyttöönotto siirtyi helmikuulle 2022. Pääkäyttäjä ja avainhenkilökoulutukset pidetty.

Viestinnän kehittäminen

Mittari: Viestinnän- ja markkinointisuunnitelman toteuttaminen, viestinnän tehon ylläpitäminen, markkinointikampanjan jatkotoimet, messu- ja markkinointitapahtumiin osallistuminen tarpeen mukaan, julkaisutoiminta, viestintäryhmän toiminta, kävijä- ja vaikuttavuusseurannat viestintäkanavissa ja markkinointikampanjan osalta.

Tavoitetaso: Sisäisen ja ulkoisen viestinnän ylläpitäminen ja edelleen kehittäminen jokaisella vastuualueella, kunnan näkyvyyden ylläpitäminen ja tehostaminen, tapahtumien markkinointi ja järjestelyihin osallistuminen niissä, joissa kunta mukana, Nokiposti-lehden julkaisu 3-4 kertaa vuodessa (Yrittäjien Syke-lehden ja Nokipostin yhdistäminen ja jako laajemmalle), Kuhina-viikolle osallistuminen, kävijämäärien ylläpitäminen viestintä- ja markkinointikanavissa.

Toteutuma: Markkinointikampanjan jatko (Kuortane - lapsellisen lähellä) toteutettu. Nokiposti julkaistu kolme kertaa, joista yksi Kuortaneen yrittäjien ja kunnan yhteinen laajasti Etelä-Pohjanmaalle jaettu Syke-Nokiposti - julkaisu. Osallistuttu Kuhina-markkinoille kunnan teltalla. Toteutettu yhdessä elinkeinopalveluiden kanssa matkailumarkkinointia. Viestinnän teho ja sivustojen kävijämäärät pysyneet hyvällä tasolla.

Asukastyytyväisyys / muuttajatutkimus

Mittari: Tutkimusaineisto valmis

Tavoitetaso: Asukastyytyväisyyden mittaaminen kyselytutkimuksella, jolla selvitetään mitkä tekijät ovat vaikuttaneet muuttopäätöksiin tai kunnan asukkaana pysymiseen. Kyselyn toteutuksessa huomioidaan eri kyselytavat riittävän laajan vastausaineiston saamiseksi.

Toteutuma: Asukastyytyväisyys - ja muuttajatutkimuskysely toteutettu ja tulokset analysoitu. Kyselyä hyödynnetty muun muassa uuden kuntastrategian rakentamisessa.

Urheiluopiston uimahallihankkeeseen osallistuminen

Mittari: Yhteisen yhtiön perustaminen (tai muu vastaava yhteistyömuoto)

Tavoitetaso: Kuortaneen kunta valmistelee uimahallihankkeeseen osallistumista yhdessä Urheiluopiston kanssa. Tavoitteena on perustaa rahoitushakemuksen jättämiseen mennessä yhteinen yhtiö kunnan ja urheiluopiston kanssa tai varmistaa muutoin kunnan osallistuminen hankkeeseen huomioiden, että omistussuosuuksista ja muista yksityiskohdista neuvotellaan erikseen valmistelutyön aikana. Kunnan osallistuminen hankkeeseen edellyttää hankkeen pääsemistä rahoitussuunnitelmaan.

Toteutuma: Hanke hyväksyttiin rahoitussuunnitelmaan. Valmistelu jatkuu vuoden 2022 alkupuolella.

Elinkeinopalvelut

	Alkuperäinen TA	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	58 300		58 300	31 526	26 774
Toimintakulut	-218 600		-218 600	-197 101	-21 499
Netto	-160 300		-160 300	-165 575	5 275
Poistot	-1 100		-1 100	-1 120	20
Sisäiset erät	-4 800		-4 800	-3 629	-1 171

Tavoitteet vuodelle 2021**Hanketoiminta**

Mittari: Hanketoimintaan osallistuvien yritysten määrä, hankeaktivointia yrityksille, budjetin seuranta

Tavoitetaso: Viisi yritystä eri kehittämishankkeissa (ELY+LEADER)

Toteutuma: ELY ja Kuudesta ry myöntäneet rahoitusta 4 eri hankkeelle

Keskustaajaman kehittämisen visiointi- ja suunnitteluhanke

Mittari: Leader rahoitteinen Keskustaajaman kehittämishanke aktiivisesti käynnissä, hankkeen tavoitteet

Tavoitetaso: Keskustaajaman kehittämishankkeen vieminen päätökseen. Hankkeen tavoitteiden saavuttaminen.

Toteutuma: Hankkeen työpajoja pidetty. Hanketta jatketaan vuoteen 2022.

Yritystilat ja -tontit

Mittari: Kiinteistöosaakeyhtiön taloudellinen tulos ja toiminnan tehokkuus, myydyt yritystontit, vapaana olevine toimitilojen täytyminen

Tavoitetaso: Yhtiön toiminta vakiintuu ja taloudellinen asema on tasapainossa, yksi myyty yritystontti, yksi vuokrattu toimitila (Kauppakeskus Kuurna)

Toteutuma: Yhtiön toiminta vakiintunut ja taloudellinen asema vakaa. Yhtiölle laadittu strategia. Useampia toimitiloja vuokrattu. Ei myytyjä tontteja

Yrityspalvelut

Mittari: Palvelukontaktit, yrityksille järjestetyt koulutus- ym tilaisuudet ja niihin osallistuneiden määrä, palvelusetelien määrä, nuorten kesätyötuki yrityksille

Tavoitetaso: 60 eri yrityskontaktia, 4 tilaisuutta yrityksille, joissa yhteensä 50 osallistujaa. 5 palveluseteliä aloittaville yrittäjille, nuoren kesätyöntekijän tuki (200€) 10:lle yritykselle 25:sta nuoresta.

Toteutuma: Yrityskontaktit tavoitteen mukaisesti, 2 omaa tilaisuutta ja useita tilaisuuksia hankkeiden kautta. 6 palveluseteliä aloittaville yrittäjille. Nuoren kesätyöntekijän tukea myönnetty 7:lle yritykselle 13:sta nuoresta.

Yrittäjämynönteisyys

Mittari: Palautekysely kuortanelaisille yrityksille

Tavoitetaso: Palautekyselyn tulokset nousevat peilaten edellisiin mittauksiin, huomioiden kunnan hankintapolitiikka.

Toteutuma: Kuortanes-kysely toteutettu, Suositelluindeksi (NPS) nousi edelliseen vuoden 2019 mittaukseen verrattuna.

Yrittäjyhteistyö

Mittari: Elinkeinotoimikunnan toiminta, kontaktit yrittäjäjärjestöön ja työllistäviin yrityksiin

Tavoitetaso: Elinkeinotoimikunta kokoontuu vähintään 4 kertaa, yrittäjien kanssa kokoonnutaan vähintään 2 kertaa vuodessa, avataan keskusteluyhteyttä suurimpiin työllistäviin yrityksiin ja kutsutaan heitä säännöllisesti koolle (vähintään kerran vuodessa)

Toteutuma: Uusi kunnanhallitus perustanut elinkeinotoimikunnan, kokoonnut 2 kertaa, Yrittäjien kanssa kokoonnuttu ja osallistuttu tilaisuuksiin, Suurimpiin yrityksiin pidetty yhteyttä.

Pienhankinnat

Mittari: Kuortanelaiden yritysten osuus kunnan pienhankintojen kokonaismäärästä.

Tavoitetaso: Kuortanelaiden yritysten osuus korkeampi kuin vuonna 2020

Toteutuma: Kuortanelaiden osuus 2020 59% ja 2021 55%. Lukujen vertailtavuutta heikentää mahdollisesti erilaiset laskentatavat, koska osaksi kirjanpitoa seuranta on tullut vuonna 2021. 77 % hankinnoista sopimuksiin perustuvia, jotka laskelman ulkopuolella.

Sosiaali- ja perusturvapalvelut

	AlkuperäinenTA	TA-muutokset	TA-muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	387 600		387 600	365 843	21 757
Toimintakulut	-14 602 300	-430 000	-15 032 300	-15 282 831	250 531
Netto	-14 214 700		-14 214 700	-14 916 988	272 288
Sumupoistot	-200		-200	-229	29
Sisäiset erät	-430 800		-430 800	-397 693	-33 107

Sosiaali- ja terveystalvet

Mittari: Säännöllinen toteutuman seuranta.

Tavoitetaso: Sosiaali- ja terveystalvetjen taso ja saatavuus sopimusten mukaisesti. Raportit kolmen kuukauden välein

Toteutuma: Palvelusopimuksen toteutuman seuranta on yksi seurantaryhmän tehtävä. Seurantaryhmä kokoontui vuonna 2021 kolme kertaa. (tammi-, maalisk- ja kesäkuussa) Lisäksi koronasta aiheutuneita kustannuksia seurattiin erikseen säännöllisesti.

2.1.2 SIVISTYSLAUTAKUNTA

Vuoden 2021 aikana sivistyslautakunta kokoontui 11 kertaa ja käsitteli 116 asiaa.

	Alkuperäinen TA	TA-muutokset	TA-muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	753 700		753 700	794 926	-41 226
Toimintakulut	-7 351 200		-7 351 200	-6 922 613	-428 587
Netto	-6 597 500		-6 597 500	-6 127 688	-469 812
Sumupoistot	-52 800		-52 800	-47 751	-5 049
Sisäiset erät	-1 842 800		-1 842 800	-1 874 386	31 586

Koronaepidemia vaikutti tuntuvasti sivistyslautakunnan alaiseen toimintaan. Yksittäisiä oppilaita on sairastunut/asetettu karanteeniin ja lisäksi etäopetukseen on siirretty tartuntatautilääkärin määräyksellä yksittäisiä koululokkia Alvarin koulussa. Karanteeniin ja etäopetukseen määrätuille on järjestetty sekä opetusta että koululounas kotiin.

Alvarin uusi koulu on aloittanut toimintansa ja opetustoiminta Leppälän koululla on päätynyt 31.7.2021. Länsirannalla sijaitseva Familiarin lastensuojeluyksiköiden toiminta on laajentunut ja siellä on aloittanut Yhteiskoulun alaisuudessa toimiva opetusryhmä.

Lukio on ottanut käyttöön uuden opetussuunnitelman ja kehittänyt uudet toimintatavat vastaamaan oppivelvollisuuden laajentumista toiselle asteelle. Lukiossa aloitti uutena valmennusryhmä poikien jääkiekko yhteistyössä S-Kiekin ja Jääkiekkoliiton kanssa. Lukion nettisivut uudistettiin ja otettiin käyttöön 2022 alussa.

Varhaiskasvatuksessa on yhdistetty varhaiskasvatuspäällikön tehtävän päiväkodin johtajan tehtäviin ja edelleen kehitetty päiväkodin johtajuusjärjestelmää. Varhaiskasvatuksessa on laadittu palveluverkko- ja rekrytointisuunnitelma.

Vapaa-aikapalvelujen toiminta on jatkunut koronan takia edelleen osin rajattuna, eikä normaalia tapahtumatoimintaa ole ollut mahdollista toteuttaa. Myös hankkeita jäi toteutumatta, joten se näkyy toimintatuottojen alhaisena toteutumisena. Kirjaston lainamäärät ovat kasvaneet ja Suomen malli hankkeen alaisuudessa on järjestetty lapsille ja nuorille uutta ilmaista harrastustoimintaa.

SIVISTYSHALLINTO

	Alkuperäinen TA	TA-muutokset	TA-muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	3 500		3 500	4 601	-1 101
Toimintakulut	-187 100		-187 100	-178 909	-8 191
Netto	-183 600		-183 600	-174 308	-9 292
Sumupoistot	-4 400		-4 400	-2 536	-1 864
Sisäiset erät	-9 000		-9 000	-11 252	2 252

Tavoitteet vuodelle 2021

Talousarvion toteutumisen seuranta tulosalueiden esimiesten kanssa yhteistyössä.

Mittari: Talousarviossa pysyminen ja nopea reagointi poikkeamiin.

Tavoitetaso: Sivistyslautakunta pysyy asettamissaan tavoitteissa.

Toteutuma: Kokonaisuudessaan sivistyslautakunta näyttää pysyvät asettamissaan tavoitteissa.

Tulosalueittain tarkasteltuna on ylityksiä ja alituksia sekä toimintatuotoissa että kuluissa.

Digitaalisen asiointipalvelun tarjonnan lisääminen.

Mittari: Digitaalisten palveluiden tarjonta lisääntyy ja kuntalaisten mahdollisuudet sähköiseen asiointiin paranevat.

Tavoitetaso: Kaikki sivistyshallinnossa käytettävät lomakkeet löytyvät myös sähköisessä muodossa.

Toteutuma: Lomakkeita on siirretty sähköiseen muotoon mutta työtä tulee edelleen jatkaa.

PERUSKOULUPALVELUT

	Alkuperäinen TA	TA-muutokset	TA-muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	364 700		364 700	448 406	-83 706
Toimintakulut	-3 174 700		-3 174 700	-3 158 094	-16 606
Netto	-2 810 000		-2 810 000	-2 709 688	-100 312
Sumupoistot	-6 700		-6 700	-4 556	-2 144
Sisäiset erät	-904 000		-904 000	-971 925	67 925

Tavoitteet vuodelle 2021

Tarkoituksenmukainen ja kustannustehokas kouluverkko, jolla turvataan riittävät resurssit sekä tarkoituksenmukaiset opetustilat ja oppimisympäristö.

Mittari: Oppilaskohtaiset kustannukset.

Tavoitetaso: Perusopetuksen oppilaskohtaiset kustannukset laskevat.

Toteutuma: Oppilaskohtaiset kulut ovat hieman nousseet, suurin selittävä tekijä erityisopetusryhmien ja tukipalveluiden lisääntyminen. Alakoulujen oppilasmäärä on laskenut ja yläkoulun noussut.

Yhteiskoulun urheilupainotteisen luokan toiminnan vakiinnuttaminen kehittämällä koulun toimintaa yhteistyössä lajiliittojen, lukion, Etelä-pohjanmaan urheiluakatemian ja Olympiakomitean kanssa. Varmistetaan opiskelijoille turvalliset asuinolosuhteet yhteistyössä Koulumajat Kioy:n kanssa.

Mittari: Urheilupainotteisen luokan toteutuminen lukuvuosittain ja sen toiminnan edelleen kehittäminen.

Tavoitetaso: Kuortaneen lukion yhteydessä toimivat valmennusryhmät ja yhteiskoululle luotu urheilupainotteisen luokan muodostama kokonaisuus houkuttelevat joka vuosi yhden opetusryhmän verran oppilaita ympäri Suomea.

Toteutuma: Opetusryhmä on muodostunut.

Valmistaudutaan uuden alakoulun rakentumiseen kouluttamalla opettajia suunnitelmallisesti uuteen pedagogiikkaan, jonka uudet tilat mahdollistavat.

Mittari: Koulutusten ja kouluvierailujen toteutuminen

Tavoitetaso: Uudet toimintatavat otetaan käyttöön uuden koulun valmistuessa.

Toteutuma: Korona on vaikeuttanut kouluttautumista, uusia toimintatapoja otetaan käyttöön vaiheittain epidemiatilanteen niin salliessa.

Keskustan uusi alakoulu otetaan käyttöön elokuussa 2021.

Mittari: Koulutoiminnan sujuva käynnistyminen.

Tavoitetaso: Uusi alakoulu aloittaa toimintansa 1.8.2021

Toteutuma: Hanke eteni aikataulussa ja opetus käynnistyi uudella koululla elokuussa 2021.

Laaditaan uusi kouluverkkosuunnitelma, jossa otetaan kantaa alakoulujen tarkoituksenmukaiseen lukumäärään tulevaisuudessa. Kouluverkkosuunnitelmalla ohjataan perusopetuksen tulevia rekrytointeja sekä sitä, että mahdollisimman monessa oppiaineessa olisi pätevät opettajat.

Mittari: Kouluverkkosuunnitelman valmistuminen.

Tavoitetaso: Kunnanvaltuusto hyväksyy uuden kouluverkkosuunnitelman kesäkuuhun 2021 mennessä.

Toteutuma: Kouluverkkosuunnitelman laatiminen siirtyy vuodelle 2022. Kouluverkon supistaminen on seuraavan kerran ajankohtaista 2025.

LUKIOKOULUTUSPALVELUT

	Alkuperäinen TA	TA-muutokset	TA-muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	56 500		56 500	79 259	-22 759
Toimintakulut	-1 569 700		-1 569 700	-1 403 721	-165 979
Netto	-1 513 200		-1 513 200	-1 324 462	-188 738
Sumupoistot			0		0
Sisäiset erät	-377 100		-377 100	-344 856	-32 244

Tavoitteet vuodelle 2021

Lukion kehittämissuunnitelman mukaisesti lukiossa aloittaa uusi valmennusryhmä (amerikkalainen jalkapallo) elokuussa 2021.

Mittari: Sopimuksen syntyminen uuden lajiliiton tai urheiluseuran kanssa sekä valmentajien ja opiskelijoiden rekrytoinnin onnistuminen.

Tavoitetaso: Uusi lajiryhmä aloittaa 1.8.2021

Toteutuma: Uutena valmennusryhmä aloitti poikien jääkiekko yhteistyössä Jääkiekkoliiton ja S-Kiekon kanssa.

Lukion kehittämissuunnitelman mukaisesti lukion opintotarjonta laajenee.

Mittari: Lukiossa tarjotaan uusia kursseja etäyhteyksiä hyödyntäen.

Tavoitetaso: Tarjolla on 5 uutta kurssia etäyhteyksiä hyödyntäen.

Toteutuma: Urheilulukioiden yhteinen etäopintotarjotin on tuonut opiskelijoiden saataville runsaasti etänä suoritettavia lukion kursseja. Mallia kehitetään edelleen.

Oppivelvollisuuden laajentumisen ja maksuttoman toisen asteen uudistuksen mukanaan tuomat uudet toimintamallit on otettu käyttöön.

Mittari: Tarvittavan ohjeistuksen valmistuminen.

Tavoitetaso: Uudistuksen tuomille uusille toimintatavoille on selkeä ohjeistus ja toimintamalli.

Toteutuma: Toimintamalli on löytynyt ja sitä päivitetään tarvittaessa.

Lukion nettisivujen uudistaminen

Mittari: Uudet sivut julkaistu

Tavoitetaso: Uudet lukion markkinointia tukevat nettisivut valmistellaan viestintäkoordinaattorin kanssa yhteistyössä.

Toteutuma: Sivusto on valmistunut.

VARHAISKASVATUSPALVELUT

	Alkuperäinen TA	TA-muutokset	TA-muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	212 500		212 500	235 207	-22 707
Toimintakulut	-1 694 300		-1 694 300	-1 613 225	-81 075
Netto	-1 481 800		-1 481 800	-1 378 019	-103 781
Sumupoistot			0		0
Sisäiset erät	-311 000		-311 000	-308 372	-2 628

Tavoitteet vuodelle 2021

Varhaiskasvatus osallistuu "Liikkuva varhaiskasvatus" -hankkeeseen, jonka johdosta ulkoympäristön ja sisäympäristön sekä talviympäristön hyödyntäminen lasten liikuttamisessa muotoutuu vuonna 2021 monipuoliseksi ja aktiiviseksi sekä säännölliseksi toimintatavaksi. Välinehankinnat sekä tilojen kehittäminen tukevat omalta osaltaan liikkuvaa varhaiskasvatusta.

Mittari: Varhaiskasvattajat käyttävät monipuolisia välineitä, toimintatapoja ja menetelmiä lasten aktiivisessa liikuttamisessa

Tavoitetaso: Aktiivinen ja monipuolinen liikkuminen on luonteva osa jokapäiväistä varhaiskasvatustoimintaa

Toteuma: Hanke on toteutunut ja liikunta on lisääntynyt. Jokaiseen ryhmään on sisätiloihin tehty liikuntaa edistäviä toimenpiteitä.

Varhaiskasvatustoiminnan arviointi ja kehittäminen. Varhaiskasvatuslain mukaan varhaiskasvatuksen järjestäjän tulee arvioida säännöllisesti antamaansa varhaiskasvatusta.

Mittari: Asiakastyytyväisyyskysely

Tavoitetaso: Asiakkaat kokevat varhaiskasvatuspalvelut laadukkaiksi, turvallisiksi ja lapsilleen sopiviksi vähintään arvosanalla hyvä

Toteuma: Asiakastyytyväisyyskyselyn tulokset ovat hyvät. Kaikkien vastausten keskiarvo oli 4,3 (vaihtoehdot olivat 1-5)

Laaditaan palveluverkkoselvitys ja rekrytointisuunnitelma, jossa otetaan huomioon 1.1.2030 voimaan tulevat uudet kelpoisuusvaatimukset.

Mittari: Palveluverkkoselvityksen valmistuminen.

Tavoitetaso: Palveluverkkoselvitys hyväksytään kesäkuuhun 2021 mennessä.

Toteuma: Suunnitelma on tehty, valmistui joulukuussa 2021 ja sivistyslautakunta on sen hyväksynyt.

VAPAA-AIKAPALVELUT

	Alkuperäinen TA	TA-muutokset	TA-muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	116 500		116 500	27 453	89 047
Toimintakulut	-725 400		-725 400	-568 664	-156 736
Netto	-608 900		-608 900	-541 211	-67 689
Sumupoistot	-41 700		-41 700	-40 660	-1 040
Sisäiset erät	-241 700		-241 700	-237 981	-3 719

Tavoitteet vuodelle 2021

Kirjaston houkuttelevuuden mittaaminen lainausmäärien avulla.

Mittari: Vuoden 2021 lainausmäärä.

Tavoitetaso: Lainausmäärä pysyy edellisen vuoden tasolla.

Toteutuma: Lainausmäärä kasvoi 21,46 %

Vuosittain järjestetään muiden tapahtumien lisäksi ainakin yksi merkittävä kulttuuritapahtuma yhteistyössä paikkakunnan toimijoiden kanssa.

Mittari: Tapahtuman toteutuminen.

Tavoitetaso: Tapahtuma toteutuu suunnitellulla tavalla.

Toteutuma: Toteutunut suunnitellulla tavalla (mukana Elofestivaalien järjestelyissä esiintyjien osalta).

Nuorille suunnattujen palveluiden monipuolistuminen ja tarjonnan lisääntyminen uusien nuorisotilojen kautta.

Mittari: Nuorisotilojen käyttöasteen lisääntyminen uusien tilojen myötä.

Tavoitetaso: Nuorisotilat ovat avoinna nuorisolle ympärivuotisesti (myös viikonloppuisin).

Toteutuma: Tavoitteeseen ei päästy, sillä koronan takia tiloja ei ole voinut pitää auki ympärivuotisesti.

Ohjaamon toiminta yhdessä muiden toimijoiden kanssa.

Mittari: Päivystysvuorojen toteutuminen suunnitellulla tavalla

Tavoitetaso: päivystysvuorojen toteutuminen uudessa nuorisotilassa 1 x vk

Toteutuma: Tavoitteeseen ei päästy kesäaikana ja koronarajoitusten takia. Päivystysvuoroja oli kuitenkin vähintään 2 x kk.

Kuntalaisille suunnatun liikuntatoiminnan kehittäminen ja laajentaminen hankerahoituksen avulla.

Mittari: Hankkeen/hankkeiden toteutuminen suunnitellulla tavalla.

Tavoitetaso: Kuortaneen kunta osallistuu vähintään yhteen merkittävään liikuntahankkeeseen, jonka kautta pyritään lisäämään liikuntatoimeen henkilöstöresurssia ja laajentamaan kuntalaisille suunnattua toimintaa.

Toteutuma: Vuoden 2020–2021 liikuntahanke toteutui lähes tavoitteiden mukaan, vaikka koronapandemia rajoitti osaa toimia. Kunnalle myönnettiin keväällä AVI-avustusta 13 250 euroa Liikkumalla parempi mieli - hankkeeseen (v. 2021–2022).

Ulkoilureitti

Mittari: Hankkeen/hankkeiden toteutuminen suunnitellulla tavalla.

Tavoitetaso: Korttesmäen alueelle Leader -hankkeena toteutettu ulkoilureitti valmis.

Toteutuma: Tavoite ei toteutunut, sillä Leader-rahoituksen haussa oli haasteita alkuvuoden aikana. Hankkeen tarkempi suunnittelu jatkuu ja toteutus tehdään vuoden 2022 aikana.

2.1.3 TEKNINEN LAUTAKUNTA

Vuoden 2021 aikana tekninen lautakunta kokoontui 10 kertaa ja käsitteli 73 asiaa.

	Alkuperäinen TA	TA-muutokset	TA-muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	1 655 600		1 655 600	1 737 659	-82 059
Toimintakulut	-4 084 700		-4 084 700	-4 240 542	155 842
Netto	-2 429 100		-2 429 100	-2 502 883	73 783
Sumupoistot	-1 049 600		-1 049 600	-1 002 834	-46 766
Sisäiset erät	2 338 600		2 338 600	2 317 938	20 662

Toiminnan toteutuminen

Toimialueen kuntatekniikan hallinnon tehtävänä on johtaa koko osastoa ja tulosalueiden toimintaa sekä vastata rakennuttamistehtävistä. Tekninen lautakunta on kokoontunut v. 2021 aikana 10 kertaa ja käsiteltyjä asioita on ollut 73 kpl. Toiminnassa toteutettiin käyttösuunnitelmassa ja talousarviossa asetettuja tavoitteita.

Merkittävimmät vuoden 2021 investointikohteet ovat olleet uuden Alvarin koulun rakentaminen, Länsirannan saha-alueen puhdistus, lukion liittäminen uuteen kaukolämpöverkoston, Heikkiläntien sillan rakentamisen aloitus, Laajantien–Rantatien välisen vesijohdon saneeraus ja uuden paineviemärin rakentaminen Mäyrän pumppaamon–esikäsitellylaitoksen välille. Investointiin varatut määrärahat riittivät hankkeisiin hyvin.

Tilapalvelujen tulosalueen työnjohtotehtävissä ovat kuluneena toimintavuotena vakinaisina viranhaltijoina olleet Arto Ojala kiinteistöpäällikkönä ja Mari Virtaniemi palvelupäällikkönä.

Tilapalvelun työntekijöinä ovat mm. teknisen palvelukeskuksen, keskuskeittiön ja ylläpidettävien kiinteistöjen palvelutyöntekijät.

Tilapalvelu on saavuttanut toiminnalliset tavoitteet hyvin vaikka jatkunut koronaepidemia toi omat haasteensa kyseiseen tulosalueeseen. Koronaepidemian vuoksi kiinteistöjen puhtaudenhallintaa on tehostettu. Sekä toimintatuotot että toimintakulut ylittyivät budjettiin nähden.

Kuortaneen kunta kuuluu Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin hankintarenkaaseen elintarvikkeiden, puhdistusaineiden ja -tarvikkeiden osalta.

Yhdyskuntatekniikan palveluiden tulosalueella on kaavoituksen etenemisen ja valtuuston päätösten mukaisesti rakennettu tarvittavaa tiestöä ja kunnallistekniikkaa. On kunnossapidetty katuja ja niitä yksityistieosuuksia, jotka ovat kunnan hoidon piirissä. Osaa yksityisteiden kunnossapitoa on avustettu rahallisesti hakemusten perusteella. Mäyrän huoltoasemalle menevä katu asfaltointiin.

Maatalouskäyttöön soveltuvat viljelysmaat on vuokrattu ja metsätilat ylläpidetään suunnitelman mukaisesti.

Metsien hoidosta on voimassa sopimus metsänhoitoyhdistyksen kanssa.

Kunta on Lakeuden Etapin osakkaana ja se hoitaa kunnan jätekuljetuksen sopimuksen mukaisesti

KUNTATEKNIIKAN HALLINTO

	Alkuperäinen TA	TA-muutokset	TA-muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	13 600		13 600	16 373	-2 773
Toimintakulut	-531 900		-531 900	-508 492	-23 408
Netto	-518 300		-518 300	-492 119	-26 181
Sumupoistot	-16 400		-16 400	-2 536	-13 864
Sisäiset erät	-31 400		-31 400	-30 558	-842

Tavoitteet vuodelle 2021

Suunniteltujen investointien toteuttaminen

Mittari: Laadukas ja edullinen toteutus, Uuden alakoulun rakentaminen valmiiksi

Tavoitetaso: Investointien toteutuminen talousarvioraamin mukaisesti

Toteutuma: Koulu on valmis ja toteutui budjetin mukaisesti. Investointilistan hankkeiden yhteissumma ei ylittynyt suhteessa myönnettyihin määrärahoihin.

TILAPALVELUT

	Alkuperäinen TA	TA-muutokset	TA-muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	853 300		853 300	907 766	-54 466
Toimintakulut	-2 654 000		-2 654 000	-2 780 118	126 118
Netto	-1 800 700		-1 800 700	-1 872 351	71 651
Sumupoistot	-561 000		-561 000	-545 082	-15 918
Sisäiset erät	2 199 000		2 199 000	2 188 614	10 386

Tavoitteet vuodelle 2021

Koulujen toimintaympäristön parantaminen ja kunnossapito

Mittari: Lukion lämmitysjärjestelmän muutos olosuhteiden mukaisesti

Tavoitetaso: Talousarvioesityksen mukaisesti

Toteutuma: Lukiolle on rakennettu uusi kaukolämpölinja keskustasta ja on valmis.

YHDYSKUNTATEKNISET PALVELUT

	Alkuperäinen TA	TA-muutokset	TA-muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	38 000		38 000	63 025	-25 025
Toimintakulut	-387 800		-387 800	-469 503	81 703
Netto	-349 800		-349 800	-406 478	56 678
Sumupoistot	-333 700		-333 700	-317 060	-16 640
Sisäiset erät	154 400		154 400	140 040	14 360

Tavoitteet vuodelle 2021

Maankaatopaikan perustaminen

Mittari: Uuden maankaatopaikan käyttöönotto

Tavoitetaso: Uusi maankaatopaikka valmiina toimintaan

Toteutuma: Maankaatopaikka on jo käytössä, viimeistelyitä vielä jäljellä.

Leikkikenttien kehittäminen

Mittari: Suunnitelma poistettavista ja kehitettävistä leikkikentistä

Tavoitetaso: Suunnitelman toteuttaminen talousarvion mukaan

Toteutuma: Suunnitelma on ja sitä noudatetaan. Vuodelle 2021 ei ollut määrärahoja hankintoihin, mutta aikaisemmin hankittuja välineitä on asennettu Merirosvopuistoon, Seurakuntapuistoon ja koulujen leikkikentille.

Vesihuoltolaitos

	Alkuperäinen TA	TA-muutokset	TA-muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	750 700		750 700	750 495	205
Toimintakulut	-511 000		-511 000	-482 429	-28 571
Netto	239 700		239 700	268 066	-28 366
Sumupoistot	-138 500		-138 500	-138 156	-344
Sisäiset erät	16 600		16 600	19 842	-3 242

Vesihuoltolaitos on eriytetty omaksi laskennalliseksi yksiköksi ja siitä laaditaan erillinen laskennallinen tuloslaskelma ja tase.

2.1.4 YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA

Ympäristölautakunta on pitänyt 11 kokousta ja tehnyt niissä 77 päätöstä ja antanut kaksi lausuntoa.

YMPÄRISTÖPALVELUT

	Alkuperäinen TA	Ta-muutokset	Ta muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeus
Toimintatuotot	85 900		85 900	71 225	14 675
Toimintakulut	-269 200		-269 200	-251 156	-18 044
Netto	-183 300		-183 300	-179 931	-3 369
Sumupoistot	-6 400		-6 400	-6 235	-165
Sisäiset erät	-17 700		-17 700	-9 018	-8 682

Rakennusvalvonnan toiminta-ajatuksena on rakentamisen, kaavoituksen ja maa-ainesten ottotoiminnan ohjaus ja valvonta sen mukaan, mitä lait, asetukset ja muut säännökset asiasta sanovat. Pyrkimyksenä on ympäristöön hyvin sopeutuva toiminta kestävän kehityksen tavoitteiden mukaisesti.

Yleisenä tavoitteena on rakennusvalvonnalle monilla eri säännöksillä annetuista velvoitteista selviytyminen ja monipuoliset palvelut sekä oman kunnan että ulkopaikkakuntalaisten rakentajien tarpeita varten. Tavoitteena ja haasteena on saada tärkeimmät painopistealueet hoidettua ilman turvallisuuden vaarantumista.

Kuortaneenjärven pohjoisosan kaavoitus on edennyt vuoden 2021 aikana 1. osan osalta hyväksymisprosessiin ja loppukaavan osalta prosessia jatketaan mahdollisimman pian.

Uusien asuinrakennusten rakennuslupia on myönnetty 5 kpl vuonna 2021, 2 kpl maatalous rakennuksia. Lupa asioita on päätetty 137 kpl ja näistä rakennuslupia on ollut 41 kpl ja toimenpidelupia 48.

Maa-aineslain mukaisia lupia sekä tielautakunnalle kuuluvia tehtäviä on ollut 1kpl.

Rakennusvalvonta on antanut vuoden 2021 x kpl aikana lausuntoja.

Ympäristönsuojelun tehtävänä on huolehtia ympäristönsuojeluun liittyvistä valvonta- ja kehitystehtävistä kunnan alueella kestävän kehityksen periaatteen mukaisesti. Päämääränä on luoda Kuortaneesta asukkailleen virikkeellinen ja ympäristöystävällinen kunta.

Vuoden 2021 tärkein tavoite oli kunnan ympäristönsuojelun valvontaan kuuluvien laitosten ja toimintojen lakisääteisen valvonnan sekä luvituksen toteuttaminen joustavasti.

Ympäristölautakunta myönsi yhden ympäristö- ja maa-ainesluvan ja antoi lausunnon Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastolle Suomenselän luonnonystävät ry:n tekemästä hallintopakkohakemuksesta. Avustuksia myönnettiin pääasiassa vesiensuojelua edistäviin toimenpiteisiin yhteensä 25 600 €.

Tavoitteet vuodelle 2021

Ympäristönsuojelun valvonta

Mittari: Kunnan ympäristönsuojelun valvontaan kuuluvien laitosten ja toimintojen lakisääteisen valvonnan sekä luvituksen toteuttaminen joustavasti käyttäen vartan vasten räätälöityä valvontaohjelmistoa.

Tavoitetaso: 100 % valvontasuunnitelman vuotuinen toteuttaminen ja kunnan myöntämien ympäristölupien käsittelyaika 4 kk.

(Toteutuma): ympäristölupien käsittely ja valvonta toteutunut tavoitteen mukaisesti.

Asemakaavoitus

Mittari: Kirkkotien ja Keskustien muutos kaduiksi, kortteleiden 7 ja 46 kaavoitus.

Tavoitetaso: Asemakaavat hyväksytty valtuustossa.

(Toteutuma): Asemakaava saatiin luonnosvaiheesta ehdotuksen valmisteluun.

Yleiskaavoitus

Mittari: Kuortaneenjärven pohjoisosan osayleiskaava.

Tavoitetaso: Osayleiskaavoituksen kaavoitustyön valmistuminen.

(Toteutuma): Kaavan 1.osa saatiin hyväksyttäväksi.

Rakennusjärjestys

Mittari: Rakennusjärjestyksen uusiminen

Tavoitetaso: Rakennusjärjestys hyväksytty valtuustossa

(Toteutuma): Ympäristölautakunta hyväksyi uuden rakennusjärjestyksen.

Rakennusrekisteri

Mittari: väestötietojärjestelmän rakennusluokitus muuttuu, Kuortaneen tiedot pitää korjata

Tavoitetaso: Rakennusrekisterin korjaus suoritettu.

(Toteutuma): Suunniteltu korjausprojekti, jolle saatu varattua rahaa budjettiin.

2.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

euro	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio Muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama muutosten jälkeen
Toimintatuotot	3 225 000		3 225 000	3 316 172	-91 172
Valmistus omaan käyttöön	0		0		0
Toimintamenot	-27 809 000	-430 000	-28 239 000	-28 180 031	-58 969
Toimintakate	-24 584 000		-25 014 000	-24 863 860	-150 140
					0
Verotulot	11 182 000		11 182 000	11 864 142	-682 142
Valtionosuudet	14 465 500		14 465 500	14 363 074	102 426
Rahoitustuotot ja -menot:					0
Korkotulot	17 000		17 000	20 683	-3 683
Muut rahoitustulot	15 200		15 200	37 656	-22 456
Korkokulut	-55 000		-55 000	-24 242	-30 758
Muut rahoitusmenot	-1 700		-1 700	-327	-1 373
Vuosikate	1 039 000	-430 000	609 000	1 397 126	-788 126
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 117 500		-1 117 500	-1 060 705	-56 795
Kertaluonteiset poistot					
Arvonalentumiset					
Satunnaiset erät					
Satunnaiset tulot		3 020 000	3 020 000	3 019 430	570
Satunnaiset menot					
Tilikauden tulos	-78 500	2 590 000	2 511 500	3 355 850	-844 350

2.3 Investointiosan toteutuminen

Kunnanhallitus	Alkup ta	Muutos	Ta+muutos	Toteutuma	Poikkeama	Käyttö %
Kuortaneen historia	20 000		20 000	13 546	-6 454	68
Sijoitukset	63 000		63 000	61 568	-1 432	98
Asutno-Osakkeiden rah.vastike		13 000	13 000	11 966	-1 034	92
Uusi koulu	3 140 000	29 235	3 169 235	3 163 019	-6 216	100
- avustus	-119 000	-5 847	-124 847	-124 847	0	100
Asianhallintaohjelmat	19 500		19 500	1 799	-17 701	9
Uudet työasemat	9 000		9 000	9 340	340	104
Uusi palkkahallinnon ohjelma		11 600	11 600	10 407	-1 193	90
Uusi palvelin, ktöjärjestelmä ym		14 000	14 000	13 156	-844	94
Tontit maa-alueen myynti		31 500	31 500	31 401	-99	100
Tontit maa-alueen myynti			0	-113 914	-113 914	-100
Länsirannan saha-alue	180 000	-30 000	150 000	88 181	-61 819	59
Tekninen lautakunta / tilapalvelut			0		0	
Keskuskeittiö, yhdistelmäuuni	22 000		22 000	11 331	-10 669	52
Yhteiskoulun kalusto			0	10 402	10 402	-100
Lukion lämmitysjärjesetelmän muutos	100 000	-25 000	75 000	72 512	-2 488	97
Yhdyskuntatekniikan palvelut			0		0	
Asemakaavatiet ja piha-alueet perus	10 000	10 000	20 000	22 326	2 326	112
Mäyrin huoltoasemantien	10 000	800	10 800	10 772	-28	100
Heikkilän silta	417 000	83 000	500 000	494 569	-5 431	99
- valtion avustus	-312 800	-62 200	-375 000	-370 926	4 074	99
Vesi- ja viemärlaitos			0		0	
Laajantie - Rantatie	100 000	-30 000	70 000	71 249	1 249	102
Ukkokankaan vedenottamo		70 489	70 489	70 489	0	100
Mäyrin pumppaamo-esikäsittelylaitos	80 000	-40 000	40 000	28 189	-11 811	70
Vesilaitosinvestoinnit	10 000		10 000	2 200	-7 800	22
Viemärlaitosinvestoinnit	10 000		10 000	12 918	2 918	129
Investointien nettomeno yhteensä	3 758 700	70 577	3 829 277	3 601 653	-227 624	94

4.4 Rahoitusosan toteutumisvertailu

euro	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	1 039 000	2 590 000	3 629 000	1 397 126	2 231 874
Satunnaiset erät			0	3 019 430	-3 019 430
Tulorahoituksen korjauserät	-20 000	-3 020 000	-3 040 000	-2 931 854	-108 146
Investointien rahavirta			0		0
Investointimenot	-4 190 500	-138 624	-4 329 124	-4 212 779	-116 345
Rahoitusosuudet inv.menoihin	431 800	68 047	499 847	495 773	4 074
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutustulot	20 000	3 020 000	3 040 000	3 047 208	-7 208
Toiminnan ja investointien nettorahavirta	-2 719 700	2 519 423	-200 277	814 903	-1 015 180
Rahoituksen rahavirta					0
Antolainauksen muutokset					0
Antolainasaamisten lisäykset					0
Antolainasaamisten vähennykset	30 000		30 000	13 877	16 123
Lainakannan muutokset					0
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0		0		0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-337 711		-337 711	-337 886	175
Lyhytaikaisten lainojen muutos	3 100 000		3 100 000	1 000 000	2 100 000
Oman pääoman muutokset	0		0	-1 267 030	1 267 030
Muut maksuvalmiuden muutokset			0	-162 112	162 112
Vaikutus maksuvalmiuteen	72 589	2 519 423	2 592 012	61 752	2 530 260

3. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

3.1 Kunnan tuloslaskelma

(ulkoinen)	2021	2020
Toimintatuotot		
*Myyntituotot	1 957 812,78	1 791 942,32
*Maksutuotot	239 505,30	234 991,77
*Tuet ja avustukset	168 882,66	83 436,45
*Muut toimintatuotot	949 970,95	881 815,40
	3 316 171,69	2 992 185,94
Toimintamenot		
*Henkilöstökulut	-7 964 592,54	-7 768 904,28
Palkat ja palkkiot	-6 308 314,74	-6 119 788,56
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-1 431 825,27	-1 385 544,42
Muut henkilösivukulut	-224 452,53	-263 571,30
*Palvelujen ostot	-17 694 412,85	-16 698 729,67
*Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 769 204,55	-1 635 789,37
*Avustukset	-220 312,62	-247 237,44
*Muut toimintakulut	-531 508,92	-445 694,21
	-28 180 031,48	-26 796 354,97
Toimintakate	-24 863 859,79	-23 804 169,03
Verotulot	11 864 142,24	11 545 918,48
Valtionosuudet	14 363 074,00	14 817 943,00
Rahoitustuotot ja -kulut	33 769,65	4 489,39
*Korkotuotot	20 683,13	16 632,64
*Muut rahoitustuotot	37 656,21	29 874,42
*Korkokulut	-24 242,36	-40 740,92
*Muut rahoituskulut	-327,33	-1 276,75
Vuosikate	1 397 126,10	2 564 181,84
Poistot ja arvonalentumiset		
*Suunnitelman mukaiset poistot	-1 060 705,43	-1 229 288,66
*Arvonalentumiset		
Satunnaiset erät		
*Satunnaiset tuotot	3 019 429,57	
*Satunnaiset kulut		
Tilikauden tulos	3 355 850,24	1 334 893,18
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)		
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)		
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)		
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	3 355 850,24	1 334 893,18

3.2 Kunnan rahoituslaskelma

	2021	2020
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	1 397 126,10	2 564 181,84
Satunnaiset erät	3 019 429,57	
Tulorahoituksen korjauserät	-2 931 854,02	-30 614,16
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-4 212 778,76	-3 421 798,51
Rahoitusosuudet investointimenoihin	495 773,00	54 333,00
Pysyvien vastaavien hydykkeiden luovutustulot	3 047 207,57	30 614,16
Toiminnan ja investointien rahavirta yhteensä	814 903,46	-803 283,67
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset		-19 000,00
Antolainasaamisten vähennykset	13 876,84	47 356,63
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-337 886,00	-337 886,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	1 000 000,00	1 240 000,00
Oman pääoman muutokset	-1 267 030,47	
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-236,71	-127,16
Saamisten muutos	-259 688,65	233 310,45
Korottomien velkojen muutos	97 813,78	-140 579,06
Rahoituksen rahavirta	-753 151,21	1 023 074,86
Rahavarojen muutos	61 752,25	219 791,19
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	1 574 418,30	1 512 666,05
Rahavarat 1.1.	1 512 666,05	1 292 874,86
Rahavarojen muutos	61 752,25	219 791,19

3.3 Kunnan tase

VASTAAVAA	2021	2020
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet	535 053,93	519 602,04
Muut pitkävaikutteiset menot	535 053,93	519 602,04
Aineelliset hyödykkeet	20 750 014,59	18 298 054,34
Maa- ja vesialueet	2 553 421,54	2 532 694,80
Rakennukset	12 141 694,68	6 966 160,00
Kiinteät rakenteet ja laitteet	5 504 212,66	5 705 969,30
Koneet ja kalusto	149 874,03	217 153,19
Muut aineelliset hyödykkeet	202 163,03	78 326,82
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	198 648,65	2 797 750,23
Sijoitukset	9 381 108,46	9 321 450,66
Osakkeet ja osuudet	7 277 889,72	7 204 355,08
Muut lainasaamiset	2 103 218,74	2 117 095,58
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	201 112,09	260 072,79
Valtion toimeksiannot	0,00	60 000,00
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	201 112,09	200 072,79
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset	1 136 309,82	876 621,17
Myntisaamiset	676 364,38	603 973,64
Muut saamiset	252 711,92	212 596,65
Siirtosaamiset	207 233,52	60 050,88
Rahoitusarvopaperit		
Sijoitukset rahanmarkkinainstrumentteihin	1 172 947,79	1 171 775,72
Rahat ja pankkisaamiset	401 470,51	340 890,33
VASTAAVAA YHTEENSÄ	33 578 017,19	30 788 467,05

VASTATTAVAA	2021	2020
OMA PÄÄOMA	20 418 543,74	18 329 723,97
Peruspääoma	14 047 664,38	14 047 664,38
Muut omat rahastot	691 304,51	691 304,51
Edellisten tilikausien ylijäämä	2 323 724,61	2 255 861,90
Tilikauden yli-/alijäämä	3 355 850,24	1 334 893,18
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	205 502,03	264 699,44
Valtion toimeksiannot	0,00	60 000,00
Lahjoitusrahastojen pääomat	201 112,09	200 072,79
Muut toimeksiantojen pääomat	4 389,94	4 626,65
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen	4 322 262,00	4 660 148,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	4 322 262,00	4 660 148,00
Lyhytaikainen	8 631 709,42	7 533 895,64
Joukkovelkakirjalainat	5 000 000,00	4 000 000,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	337 886,00	337 886,00
Saadut ennakot	110 357,66	94 212,04
Ostovelat	1 361 265,12	1 207 540,51
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	915 145,82	873 581,13
Siirtovelat	907 054,82	1 020 675,96
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	33 578 017,19	30 788 467,05

3.4 Konsernin tuloslaskelma

	2021 euro	2020 euro
Toimintatuotot	36 597 069,05	32 497 209,80
Toimintakulut	-60 617 307,72	-55 581 411,89
Osuus osakkuusyht. voitosta/tappiosta	-29 370,14	-21 073,66
Toimintakate	-24 049 608,81	-23 105 275,75
Verotulot	11 864 142,24	11 545 918,48
Valtionosuudet	15 134 014,75	15 566 959,92
Rahoitustuotot ja -kulut		
*Korkotuotot	22 081,51	17 973,95
*Muut rahoitustuotot	75 046,24	67 010,91
*Korkokulut	-94 572,72	-154 481,96
*Muut rahoituskulut	-73 811,51	-18 653,77
Vuosikate	2 877 291,70	3 919 451,78
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 057 582,03	-2 354 565,28
Arvonalentumiset	0,00	-14 171,20
Satunnaiset erät	3 019 429,57	
Tilikauden tulos	3 839 139,24	1 550 715,30
Tilinpäätössiirrot	19 467,19	16 536,19
Laskennalliset verot	-27 186,43	-26 516,98
Vähemmistöosuudet	778,20	-1 689,86
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	3 832 198,20	1 539 044,65

3.5 Konsernin rahoituslaskelma

	2021	2 020
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	2 877 291,70	3 919 451,78
Satunnaiset erät	3 015 853,29	-2 352,60
Tulorahoituksen korjauserät	-2 926 922,78	-108 312,29
Toiminnan rahavirta	2 966 222,21	3 808 786,89
Investointien rahavirta		
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-2 257 038,78	-5 385 988,24
Rahoitusosuudet investointimenoihin	-2 539 606,57	207 122,50
Käyttöomaisuuden myyntitulot	3 038 039,99	77 204,16
Investointien rahavirta	-1 758 605,36	-5 101 661,58
Toiminnan ja investointien rahavirta yhteensä	1 207 616,85	-1 292 874,69
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-5 180,00	-19 000,00
Antolainasaamisten vähennykset	13 876,84	47 408,90
Antolainauksen muutokset yhteensä	8 696,84	28 408,90
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	319 412,96	1 667 751,02
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 317 840,31	-1 019 564,80
Lyhytaikaisten lainojen muutos	1 133 055,70	1 031 707,26
Lainakannan muutokset yhteensä	134 628,35	1 679 893,48
Oman pääoman muutokset	-1 242 022,47	109 478,87
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	80 769,07	-62 971,40
Vaihto-omaisuuden muutos	2 157,81	-46 651,20
Saamisten muutos	485 378,73	38 423,46
Korottomien velkojen muutos	-779 833,47	-795 791,80
Muut maksuvalmiuden muutokset yhteensä	-211 527,86	-866 990,94
Rahoituksen rahavirta	-1 310 225,14	950 790,31
Rahavarojen muutos	-102 608,29	-342 084,38
Rahavarat 31.12.	3 047 783,47	3 150 391,74
Rahavarat 1.1.	3 150 391,76	3 492 476,12
	-102 608,29	-342 084,38

3.6 Konsernin tase

PYSYVÄT VASTAAVAT	2021	2020
Aineettomat hyödykkeet	823 602,89	716 523,05
Aineettomat oikeudet	322 753,50	212 559,53
Muut pitkävaikutteiset menot	500 849,39	503 963,52
Aineelliset hyödykkeet	37 586 168,93	35 134 805,00
Maa ja vesialueet	2 964 763,54	2 928 508,40
Rakennukset	27 193 406,10	21 875 832,86
Kiinteät rakenteet ja laitteet	5 776 035,37	5 956 618,30
Koneet ja kalusto	852 227,29	962 226,64
Muut aineelliset hyödykkeet	470 407,67	322 068,94
Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat	329 328,96	3 089 549,86
Sijoitukset	3 191 685,40	3 114 021,06
Osakkuusyhteisöosuudet	305 712,20	490 217,97
Muut osakkeet ja osuudet	1 305 163,90	1 064 296,95
Muut lainasaamiset	1 579 333,52	1 558 030,36
Muut saamiset	1 475,78	1 475,78
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	309 136,37	344 281,88
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	286 555,96	288 713,77
Saamiset	4 174 519,97	3 044 192,86
Pitkäaikaiset saamiset	1 144,77	786,31
Lyhytaikaiset saamiset	4 173 375,20	3 043 406,55
Rahoitusarvopaperit	1 754 579,72	1 367 096,74
Rahat ja pankkisaamiset	1 293 203,75	1 783 295,00
VASTAAVAA YHTEENSÄ	49 419 452,99	45 792 929,36

VASTATTAVAA	2 021	2 020
OMA PÄÄOMA	21 451 550,33	18 878 348,55
Peruspääoma	14 047 664,38	14 047 664,38
Arvonkorotusrahasto	75 724,79	75 724,79
Muut omat rahastot	123 047,88	124 674,28
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	3 372 915,11	3 091 240,45
Tilikauden yli- /alijäämä	3 832 198,17	1 539 044,65
VÄHEMMISTÖOSUUDET	67 489,90	66 578,24
POISTOERO JA VAPAEHTOISET VARAUKSET	-0,01	
PAKOLLISET VARAUKSET	197 196,92	221 389,86
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	509 795,06	448 907,23
VIERAS PÄÄOMA	27 193 420,79	26 177 705,48
Pitkäaikainen korollinen	13 910 105,09	14 888 532,45
Pitkäaikainen koroton	24 405,08	22 657,68
Lyhytaikainen korollinen	6 622 687,87	5 457 769,44
Lyhytaikainen koroton	6 636 222,75	5 808 745,91
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	49 419 452,99	45 792 929,36

4. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

4.1 Kunnan tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

1.) Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut jaksotus- ja arvostusperiaatteet:

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty kirjanpitoon suoriteperusteen mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjakson mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvät vastaavien arvostus

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä poistosuunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Poistot on tehty käyttöönottovuoden alusta lukien kunnanvaltuuston erikseen hyväksytyn poistosuunnitelman mukaisesti.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen nimellisarvoon.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on arvostettu nimellisarvoon ja rahoitusomaisuusarvopaperit hankintahintaan.

4.2 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä sekä kunnan tytäryhteisöt, Kiinteistö Oy Kuortaneen Vuokratalot, Kiinteistö Oy Kuortaneen Koulumaja ja Kiinteistö Oy Kuortaneen Yritystilat. Lisäksi konsernitilinpäätökseen on yhdistelty osakkuusyhteisöt Kiinteistö Oy Kuortaneen Jäähalli ja Kuortaneen Areena Oy, joissa omistusosuus 50 %.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien taseisiin merkityt olennaiset keskinäiset saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset varaukset ja poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on huomioitu omistuksen eliminoinnissa ja vähemmistöosuusien erottamisessa.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen keskinäisen omistuksen eliminointi on tehty nimellis- eli pariarvomenetelmällä.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseesta.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen

4.3 Kunnan tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot

5.) Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut sekä virheiden korjaukset

Tilikauden tilinpäätöksessä tulee huomioida, että Kuusiolinna Terveys Oy:n kanssa käydyt neuvottelut palvelusopimuksen tulkintaan liittyneistä erimielisyyksistä ja muista kesken jääneistä asioista on sovittu kesällä 2021 ja taseen omaan pääomaan edellisten tilikausien yli- /alijäämä- tilille on kirjattu vuosille 2016 -2020 kuuluneita eria yhteensä 1.267.030,47 euroa. Tarkempi erittely liitetietojen kohdassa 25.

4.4 Tuloslaskelman liitetiedot

6) Toimintatuotot tulosalueittain	Konserni			Kunta	
	2021	2020		2021	2020
Yleishallinto	779 753	694 971	Kunnanhallitus	712 362	616 123
Sosiaali- terveystoimet	32 064 579	28 198 293			
Opetus- ja kulttuuripalvelut	881 391	734 330	Sivistystoimi	794 926	640 366
Tekniset palvelut	2 800 120	2 812 733	Tekninen toimi	1 737 659	1 646 398
Ympäristöpalvelut	71 225	89 299	Ympäristötoimi	71 225	89 299
Yhteensä	36 597 069	32 529 626	Yhteensä	3 316 172	2 992 186
			Vesi- ja viemärlaitos	750 495	767 371

7.) Verotulojen erittely (1000 €)	2021	2020
Kunnan tulovero	9 779	9 895
Osuus yhteisöveron tuotosta	1 174	826
Kiinteistövero	911	825
Muut verotulot		
Verotulot yhteensä	11 864	11 546

8) Valtionosuuksien erittely (1000 €)	2021	2020
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	11 399	11 915
-josta verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus (+/-)	3 192	3 233
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	742	764
Verotulomenetysten korvaus	2 222	2 139
Valtionosuudet ja verotulomenetysten korvaukset yhteensä	14 363	14 818

9.) Palvelujen ostojen erittely (1000 €)	2021	2020
Asiakaspalvelujen ostot	15 052	14 394
Muiden palvelujen ostot	2571	2 304
Yhteensä	17 623	16 699

11.) Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

Kunnanvaltuusto on kokouksessaan 14.12.2012 § 52 hyväksynyt perusteet suunnitelman mukaisiksi poistoajoiksi ja -menetelmiksi 1.1.2013 lukien. Kaikki poistot tehdään tasapoistoina jaksotettuna poistoajan mukaan.

Muut pitkävaikutteiset menot

ATK-ohjelmistot	2 - 5 vuotta *
Muut	2 - 5 vuotta *

*) Erityisestä syystä voi olla enintään 20 vuotta

Rakennukset ja rakennelmat

Hallinto- ja laitusrakennukset	20 - 50 vuotta
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20 - 30 vuotta
Taloussrakennukset	10 - 20 vuotta
Vapaa-ajan rakennukset	20 - 30 vuotta
Asuinrakennukset	30 - 50 vuotta

Kiinteät rakenteet ja laitteet

Kadut, tiet, torit ja puistot	15-20 vuotta
Sillat, laiturit ja uimalat	10-30 vuotta
Muut maa- ja vesirakenteet	15-30 vuotta
Vedenjakeluverkosto	30-40 vuotta
Viemäriverkko	30-40 vuotta
Kaukolämpöverkko	20-30 vuotta
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaistuslaitteet	15-20 vuotta
Puhelinverkko, keskusasema ja alakeskukset	10-12 vuotta
Maakaasuverkko	20-25 vuotta
Muut putki- ja kaapeliverkot	15-20 vuotta
Sähkö-, vesi- ja yms. laitosten laitoskoneet ja laitteet	10-20 vuotta
Kiinteät nosto- ja siirtolait.	15-20 vuotta
Liikenteen ohjauslaitteet	10-15 vuotta
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	10-15 vuotta

Koneet ja kalusto	
Rautaiset alukset	15 -20 vuotta
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet	8-15 vuotta
Muut kuljetusvälineet	4-7 vuotta
Muut liikkuvat työkoneet	5-10 vuotta
Muut raskaat koneet	10-15 vuotta
Muut kevyet koneet	5-10 vuotta
Sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet	5-15 vuotta
ATK-laitteet	3 -5 vuotta
Muut laitteet ja kalusteet	3 -5 vuotta

Muut aineelliset hyödykkeet

Luonnonvarat	Käytön mukainen poisto
Arvo- ja taide-esineet	Ei poistoaikaa
Ennakkomaksut ja Keskenkäydit hankinnat	Ei poistoaikaa
Pysyvien vastaavien sijoitukset	
Osakkeet ja osuudet	Ei poistoaikaa

Pienet pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 8000 euroa, on kunnassa kirjattu vuosikuluksi.

12.) Pakollisten varausten muutos ja muuhun kuin tilikauteen liittyvät erät

Pakollisiin varauksiin ei ole kunnassa kirjattu mitään eikä tuloslaskelmaan sisälly muuhun kuin tilikauteen liittyviä eriä. Konsernitilinpäätöksessä on muihin pakollisiin varauksiin kirjattu potilasvahinkovakuutusmaksuja 197.197 euroa (v. 2020 221.390 euroa)

13.) Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot

	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Muut toimintatuotot Maa- ja vesialueet	17 440		17 440	24 696
Rakennukset				
Muut luovutusvoitot	3 020 031	1 283	3 019 430	5 645
<i>Luovutusvoitot yht.</i>	3 037 471	1 283	3 036 870	30 614
Muut toimintakulut				
Kiinteistön luovutustappio	105 016	0	105 016	0
<i>Luovutustappiot yht</i>	105 016	0	105 016	0

15.) Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely

	Kunta	
	2021	2020
Osinkotuotot Kuusiolinna Terveys Oy	0	0
Peruspo:n korot kuntayhtymiltä	14 558	14 558
Kuntarahoitus	9 100	2 800
Metsäliitto	192	208
Seinäjoen koulutuskuntayhtymä	0	0
Yhteensä	23.850	17566

4.5 Tasetta koskevat liitetiedot

4.5.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

19.) Tiedot pysyvistä vastaavista tase-eräkohtaisesti

	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot
Hankintameno 1.1	0	519 602
Lisäykset		111 743
Rahoitusosuudet		
Vähennykset		
Siirrot erien välillä		1 745
Tilikauden poisto	0	-98 036
Arvonlennukset ja palautukset		
Hankintameno 31.12	0	535 054

	Maa-alueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat
Hankintameno 1.1	2 532 695	6 966 160	5 705 969	217 153	78 327	2 797 750
Lisäykset	31 401	3 235 531	218 142	31 073	13 546	496 368
Rahoitusosuudet		-124 847				-370 926
Vähennykset	-10 674	-102 839				-400
Siirrot erien välillä		2 612 108			110 290	-2 724 143
Tilikauden poisto		-444 418	-419 899	-98 352		
Arvonlennukset ja palautukset						
Hankintameno 31.12	2 553 422	12 141 695	5 504 213	149 874	202 163	198 649

Sijoitukset, Osakkeet ja osuudet

	Osakkeet ja tytäryhteisöt	Kuntayhtymäosuudet	Osakkeet ja osakkuus ja muut omist.yht.	Muut osakkeet ja osuudet
Hankintameno 1.1	3 435 611	2 597 553	1 169 652	1 540
Lisäykset		25 008	49 966	
Vähennykset				-1 440
Siirrot erien välillä				
Arvonlennukset ja niiden palautukset				
Arvonkorotukset				
Kirjanpitoarvo 31.12	3 435 611	2 622 561	1 219 618	100

Muut lainasaamiset

	Saamiset tytäryhteisöt	Saamiset osakkuus- ja muut omist.yht	Saamiset muut yhteisöt	Lunastus- velvoitteiset teollisuushallit	Jvk-saamiset	Asuntorahasto lainasaamiset
Hankintameno 1.1	579 065	637 873	900 157	0	0	0
Lisäykset						
Vähennykset	-10 000		-3 877			
Arvonlennukset ja niiden palautukset						
Arvonkorotukset						
Kirjanpitoarvo 31.12	569 065	637 873	896 280	0	0	0

Muihin lainasaamisiin on kirjattu Verkko-osuuskunta Kuuskaistan saneerausohjelmaan mukainen 896.280 euron velka kunnalle, jota on lyhennetty hyväksytyn ohjelman mukaisesti. Velka syntyi Kuortaneen kunnan maksettua vuonna 2017 Verkko-osuuskunta Kuuskaistan lainat Op-Pohjola pankille lainojen takaaajana.

Kuntayhtymäosuudet

	Tasearvo 1.1.	Lisäykset tilikaudella	Vähennykset tilikaudella	Tasearvo 31.12.
Kuusiokuntien terveys Ky	434 424	25 008		459 432
Eskoon sosiaalipalvelu Ky	44 191			44 191
E-P:n sairaanhoito Ky	1 600 928			1 600 928
E-P:n liitto Ky	3 671			3 671
Seinäjoen koulutus Ky	514 339			514 339
Yhteensä	2 597 552			2 622 561

20-22.) Omistukset muissa yhteisöissä (1000 euroa)

	Kotipaikka	Kunnan omistus osuus	Konsernin omistus osuus	Omasta pääomasta	Vieraasta pääomasta	Tilikauden tappiosta voitosta/
Tytär-yhteisöt						
Kiinteistö Oy Kuortaneen Vuokratalot	Kuortane	100,00%	100%	299	2064	0,4
Kiinteistö Oy Kuortaneen Koulumaja	Kuortane	100,00%	100%	36	2668	10
Kiinteistö Oy Kuortaneen Yritystilat	Kuortane	100,00%	100%	2865	89	-11
Kuntayhtymät						
Kuusiokuntien terveyskuntayhtymä	Alavus	20,84%	20,84%	426	3108	0
E-P:n sairaanhoitopiiri ky	Seinäjoki	2,59%	2,59%	1928	6717	369
Eskoon sosiaalipalvelujen ky	Seinäjoki	2,18%	2,18%	187	616	49
Etelä-Pohjanmaan Liiton ky	Seinäjoki	2,17%	2,17%	35	12	-12
Seinäjoen koulutusky	Seinäjoki	1,49%	1,49%	857	194	-3
Yhteis- ja omistusyhteisöt						
Kiint Oy Kuort. Jäähalli	Kuortane	50,00%	50,00%	93	710	-27
Kuortaneen Areena Oy	Kuortane	50,00%	50,00%	-105	492	0,6

23.) Saamiset tytäryhteisöiltä, kuntayhtymiltä ja osakkuus- ja omistusyhteisöiltä

	2021		2020	
	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		14 115		12 199
Lainasaamiset	569 065		579 065	
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä	569 065	14 115	579 065	12 199
Saamiset kuntayhtymiltä				
Myyntisaamiset		10 533		24 341
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset		45 372		38 949
Yhteensä	0	55 905	0	63 290
Saamiset osakkuus ja omistusyht.				
Myyntisaamiset	0		0	
Lainasaamiset	637 873		637 873	
Muut saamiset	0		0	
Siirtosaamiset	0		0	
Yhteensä	637 873	0	637 873	0
Saamiset yhteensä	1 206 938	70 020	1 216 938	75 489

4.5.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

25.) Tase-eräkohtainen erittely oman pääoman erien lisäyksistä ja vähennyksistä sekä siirroista näiden erien välillä tilikauden aikana:

Oman pääoman erittely	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Peruspääoma 1.1.	14 047 664,38	14 047 664,38	14 047 664,38	14 047 664,38
Lisäykset				
Vähennykset				
Peruspääoma 31.12.	14 047 664,38	14 047 664,38	14 047 664,38	14 047 664,38
Arvonkorotusrahasto 1.1	75 724,79	108 002,07		
Lisäykset				
Vähennykset		32 277,28		
Arvonkorotusrahasto 31.12.	75 724,79	75 724,79		
Muut omat rahastot 1.1	124 674,28	406 905,71	691 304,51	691 304,51
Lisäykset				
Vähennykset	1 626,40	282 231,43		
Muut omat rahasto yht 31.12.	123 047,88	124 674,28	691 304,51	691 304,51
Ed. tilikausien yli-alijäämä 1.1.	3 372 915,11	3 091 240,45	3 590 755,08	2 255 861,90
Tilikauden muutokset			-1 267 030,47	
Ed. tilikausien ylijäämä yli-alijäämä 31.12.	3 372 915,11	3 091 240,45	2 323 724,61	2 255 861,90
Tilikauden yli-/alijäämä	3 832 198,17	1 539 044,65	3 355 850,24	1 334 893,18
Oma pääoma yhteensä	21 451 550,33	18 878 348,55	20 418 543,74	18 329 723,97

Konsernitaseen oman pääoman edellisten tilikausien yli-/alijäämän alkusaldo poikkeaa vertailutiedosta yhteensä 1.257.369,99 euroa.

Edellisen vuoden tilinpäätöstietojen antamisen jälkeen konsernitilinpäätökseen yhdistellyt Kuusiokuntien sosiaali- ja terveystaloyhtymä, EpShp ja KiOy KuortaneenYritystilat ovat tehneet muutoksia omiin tilinpäätöksiinsä, joten kunnan konsernitilinpäätöksen alkusaldo poikkesivat edellisen vuoden taseen loppusaldoista.

Lisäksi kunnan kirjanpidossa on vuoden 2021 aikana tehty kirjauksia oikaisemaan edellisten tilikausien yli-/alijäämätiliä. Näiden kirjausten summa sisältää Kuusiokunta Terveystaloyhtymä Oy:n palvelusopimustulkinnasta käytyjen neuvottelujen pohjalta maksetun vuosia 2016-2020 koskeneen lisälaskun, 677.928,52 euroa, EpShp:n vuosia 2016-2018 koskeneen toiminnallisen ylijäämän 80.233,54 euroa ja arvonlisäverotuksen vuosia 2018-2020 koskeneen tilitysvirheen korjauksen 470.376,88 euroa sekä vuodelle 2020 kuuluneita koronakustannuksia 38.491,53 euroa.

Seuraavassa taulukossa erittely asiasta.

	ED.TILIK. Voitto/Tap pio	TILIK. Voitto/Tap pio	Yhteensä	Seur.vuosi	Ero	
Kuortaneen kunta	2 255 862	1 334 893	3 590 755	2 323 725	1 267 030	ed tk:n voitto/tappio tiliä oik v -21
Kuusote	0	10 869	10 869	0	10 869	muutettu kons.tp:n jälk tilik v/t
E-P Liitto	38 765	4 606	43 370	43 370	0	
EP SHP	-70 518	171 499	100 981	100 775	207	muutettu kons.tp:n jälk tilik v/t
ESKOO	7 547	0	7 547	7 547	0	
Sjoen Koul.ky	435 283	-12 375	422 908	422 908	0	
Koulumaja	17 691	-49 023	-31 332	-31 332	0	
Vuokratalot	36 941	595	37 535	37 535	0	
Yritystilat	0	-4 105	-4 105	-1 697	-2 409	muutettu kons.tp:n jälk tilik v/t
	2 721 570	1 456 958	4 178 528	2 902 830	1 275 697	
Eliminointikirjaukset	369 671	82 086	451 757	470 084	-18 327	
Erottaa	3 091 240	1 539 045	4 630 285	3 372 915	1 257 370	

27.) Pitkäaikaiset velat ja niiden osat, jotka erääntyvät 1.1.2027 tai sen jälkeen	2021	2020
Lainat Kuntarahoitus Oy:ltä	2 959 608	3 300 254
Yhteensä	2 959 608	3 308 604

28.) Joukkovelkakirjalainat

Taseen erä lyhytaikainen korollinen vieras pääoma sisältää 31.12.2021 kuntatodistusohjemaan perustuvaa lainaa 5.000.000 euroa.

29.) Pakolliset varaukset	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Pakolliset varaukset yht	197 197	221 390		

30.) Velat tytäryhteisöille ja kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä sekä osakkuus- ja muille omistusyhteisöille

	2021		2020	
	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen
Velat tytäryhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat		2 668		
Muut velat				
Siirtovelat				
Yhteensä	0	2 668		
Velat kuntayhtymille				
Saadut ennakot				
Ostovelat		35 964		71 993
Muut velat				
Siirtovelat		133 804		
Yhteensä	0	169 768		71 993
Velat osakkuus ja omistusyht.				
Saadut ennakot				
Ostovelat				
Muut velat				
Siirtovelat				
Yhteensä		0		
Vieras pääoma yhteensä	0	172 436	0	71 993

4.6 Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot

Kunnalla ei ole velkaa, joiden vakuudeksi olisi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin tai pantattu osakkeita.

38.) Vuokravastuut	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Vuokravastuut yhteensä	3 369 152	5 627 589	2 849 684	5 061 429
-seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	534 258	394 418	275 882	394 418

39.) Muut kunnan antamat vastuusitoumukset ja muut vastuut		Kunta	
Samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta annetut takaukset		2021	2020
Alkuperäinen pääoma		7 000 021	7 000 021
Jäljellä oleva pääoma		3 704 124	4 066 783
		Konserni	
		Kunta	
Takaukset muiden puolesta		2021	2020
Alkuperäinen pääoma		2 570 565	2 570 565
Jäljellä oleva pääoma		1 502 575	1 627 329
		2 274 204	2 274 204
		1 235 364	1 350 401

40.) Vastuu kuntien takauskeskuksen takausvastuista	2021	2020
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista	24 986 155	23 687 367
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12	0	0
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12	16 367	14 759

41.) Muut taseen ulkopuoliset erät	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Arvonlisäveron palautusvastuu	2 669 832	2 242 475	1 955 632	1 374 293
Koronvaihto- ja korkokattosopimukset				
Markkina-arvo 31.12.2021	-246 876	-340 425		

5. HENKILÖSTÖÄ JA TILINTARKASTAJAN PALKKIOTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

42) Kunnan henkilöstön määrä 31.12.2021						
	Vakinainen henkilöstö	Määrä-aikainen henkilöstö	Työllistetyt	31.12.2021 täyttämättä olevat toimet/virat	Henkilöstö yhteensä	Vakituisen henkilöstön muutos 31.12. 2021 tilanteesta
Yleishallinto	9	0	0	0	9	0
Sivistystoimi	90	35	0	0	125	7
Tekninen toimi	42	7	0	0	49	2
YHTEENSÄ	141	42	0	0	183	9

43) Henkilöstökulut		
	2021	2020
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	7 964 593	7 768 904
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	11 193	15 450
Henkilöstökulut yhteensä	7 975 786	7 784 354

44) Luottamushenkilön palkkioista perityt puolueelle tai puolueyhdistykselle tilitetyt luottamushenkilömaksut		
	2021	2020
Keskustan Kuortaneen kunnallisjärjestö	2 326	2 181
Kansallinen Kokoomus	1 228	794
Kuortaneen Kokoomuksen naiset	1 230	1 457
Kuortaneen Perussuomalaiset	968	900
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	5 752	5 015

45) Tilintarkastuksen palkkiot	2021	2020
Tilintarkastus BDO Auditor	7911	5211
Muut palkkiot	2914	2900
Palkkiot yhteensä	10825	8111

6. ERIYTETTY TILINPÄÄTÖKSET

6.1 Kuortaneen Vesihuoltolaitos

Lain mukaan kunnan tulee kirjanpidossaan eriyttää vesihuolto muista toiminnoista ja sille on tilikausittain laadittava kirjanpitolain mukainen tase, tuloslaskelma ja rahoituslaskelma sekä esitettävä niiden liitetiedot. Kirjanpidon eriyttämisellä pyritään jatkossa siihen, että tilinpäätöksessä ja siinä esitettyjen tunnuslukujen perusteella voidaan läpinäkyvästi arvioida, missä määrin vesihuollosta perittävät maksut kattavat palvelujen tuottamisesta aiheutuvat kustannukset pitkällä aikavälillä ja ovatko maksut kohtuullisia.

6.1.1 Tuloslaskelmat

VESILAITOKSEN TULOSLASKELMA	2021	2020
Liikevaihto	479 806	470 156
Vesimaksut (ulk)	450 537	436 669
Vesimaksut (sis)	18 990	17 345
Valmistus omaan käyttöön		
Liiketoiminnan muut tuotot	10 279	16 142
Materiaalit ja palvelut	-186 564	-188 264
Aineet ja tarvikkeet		
Ostot tilikauden aikana	-186 564	-188 264
Varastojen lisäys tai vähennys	0	0
Muut kulut		
Palveluiden ostot		
Henkilöstökulut	-86 296	-89 347
Palkat ja palkkiot	-68 408	-70 500
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-15 178	-15 769
Muut henkilösivukulut	-2 711	-3 077
Poistot ja arvonalentumiset	-44 369	-38 992
Suunnitelman mukaiset poistot	-44 369	-38 992
Arvonalentumiset		
Rahoitustuotot ja kulut		
Viivästyskorkotulot		
Liiketoiminnan muut kulut	0	0
Liikeliikemäärä (-) / alijäämä (+)	162 577	153 553
Tilikauden ylijäämä	162 577	153 553
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2021	2020
Voitto %	33	33
Sijoitetun pääoman tuotto,%	9	-7

VIEMÄRILAITOKSEN TULOSLASKELMA	2021	2020
Liikevaihto	319 778	297 215
Vesimaksut (ulk)	250 518	230 435
Vesimaksut (sis)	29 168	27 104
Valmistus omaan käyttöön		
Liiketoiminnan muut tuotot	40 093	39 676
Materiaalit ja palvelut	-156 165	-209 891
Aineet ja tarvikkeet		
Ostot tilikauden aikana	-156 165	-209 891
Varastojen lisäys tai vähennys		
Muut kulut	0	0
Palveluiden ostot		
Henkilöstökulut	-82 651	-72 111
Palkat ja palkkiot	-70 142	-59 167
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-10 163	-10 345
Muut henkilösivukulut	-2 345	-2 599
Poistot ja arvonalentumiset	-93 787	-92 648
Suunnitelman mukaiset poistot	-93 787	-92 648
Arvonalentumiset		
Liiketoiminnan muut kulut		
Liikelylijäämä (-) / alijäämä (+)	-12 825	-77 435
Tilikauden ylijäämä	-12 825	-77 435
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2 021	2 020
Voitto %	-4	-7
Sijoitetun pääoman tuotto,%	-1	-1

6.1.2 Rahoituslaskelma

VESIHUOLTOLAITOS		
Toiminnan rahavirta	2 021	2 020
Liikelyljäämä	149 752	76 118
Poistot ja arvonalentumiset	138 156	131 640
Rahoitustuotot ja -kulut		
Satunnaiset erät		
	287 908	207 757
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-185 045	-199 110
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0
Pysyv.vast.hyödykk. Luovutustulot	0	0
	-185 045	-199 110
Toiminnan ja investointien rahavirta	102 863	8 647
Rahoituksen rahavirta	157 766	88 914
Lainakannan muutokset		
Pa.lainojen lisäys kunnalta		
Pa.lainojen vähennys kunnalle		
La.lainojen muutos kunnalta	145 016	-37 474
La.lainojen muutos muilta	4 681	127 422
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Korottomien velkojen muutos kunnalta	8 069	-1 034
Rahoituksen rahavirta		
Rahavarojen muutos	260 629	97 562
Rahavarojen muutos (tase)	260 629	97 562
RAHOITUSOSAN TUNNUSLUVUT		
Toiminnan ja investointien rahavirta	102 863	8 647
Investointien tulorahoitus%	256	240
Kassan riittävyys pv	708	493

6.1.3 Tase

TASE

VASTAAVAA	2021	2020
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineelliset hyödykkeet	2 734 048	2 687 159
Maa- ja vesialueet	15 678	15 678
Rakennukset	1 283	2 683
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 717 087	2 668 798
Koneet ja kalusto	0	0
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	2 734 048	2 687 159
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Lyhytaikaiset saamiset	418 984	386 663
Yhdystili	1 352 158	1 091 529
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	1 771 142	1 478 192
VASTAAVAA	4 505 190	4 165 351
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	1 802 566	1 802 566
Edellistein tilik voitto/tappio	1 500 839	1 424 722
Tilikauden yli-/alijäämä	149 752	76 118
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	3 453 157	3 303 405
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen vieras pääoma	480	480
Liittymismaksut (pal.kelp)	759 895	722 893
Lyhytaikainen vieras pääoma	258 746	113 730
Lomapalkkavelka	32 912	24 843
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	1 052 033	861 946
VASTATTAVAA	4 505 190	4 165 351
TASEEN TUNNUSLUVUT	2021	2020
Omavararaisuusaste %	77	79
Suhteellinen velkaantuneisuus %	132	101
Kertynyt yli-/alijäämä (1000 €)	1 651	1 501

6.1.4. Toimintakertomus 2021

Toiminnan toteutuminen

Vesilaitos toimittaa määräysten mukaista talousvettä ja viemärlaitos vastaa jätevesiverkoston toiminnasta.

Vesihuoltolaitoksen päällikkönä toimii tekninen johtaja ja vastaavana hoitajana Ari Siukola.

Merkittävänä vesihuoltolaitoksen toimintavarmuutta lisäävänä tekona on ollut, kun Keskustien vanhoja valurautaisia vesijohtoputkia uudistettiin muovisiin välillä Laajantie - Rantatie.

Kuluvana vuonna 2021 talousveden toimitus on ollut häiriötöntä ja vedenlaadussa ei ole ollut huomauttamista. Kunnan jakeluvesiverkoston Lappavesi Oy:n rakentama syöttövesijohtoputki Lappakankaalta on osoittautunut edelleen toimivaksi ja toimintavarmuutta lisäävänä ratkaisuna.

Uusia sopimuksia liittymisestä kunnan vesijohtoverkoston tehtiin 13 kpl ja viemäriverkoston 8 kpl. Vesimittareita vaihdettiin 23 kpl.

Jätevesipumppaamot huollettiin vuosisopimuksen mukaisesti.

Leppälän paineenkorotusasemalle vaihdettiin kahdesta pumpusta toinen.

Uusi paineviemäri linja rakennettiin korvaamaan vanha välille Mäyrin pumppaamo – esikäsittelylaitos.

Vettä on ostettu Porrasojalta 261 708m³ ja Lahdenkankaalta 56 554m³, lisäksi TKA verkostosta 17 075m³.

Jätevettä pumpattiin Lapuan jätevesipuhdistamolle 127 385m³.

Tavoitteet vuodelle 2021

Vanhojen vesijohtojen saneeraamista

Mittari: Parannettua vesijohtoverkosta m

Tavoitetaso: Vanhan valurautaisen vesijohdon uusiminen välillä Laajantie - Rantatie

Toteutuma: Parantamistyö valmistui. Parannettiin vesijohto-osuutta yhteensä 950 jm.

Vanhojen viemäriverkoston saneeraamista

Mittari: Parannettua viemäriverkosta m

Tavoitetaso: Paineviemäri saneeraus Mäyrin jätevesipumppaamo -Esikäsittelylaitos

Toteutuma: Urakka on ollut valmiina keväästä asti. 860 jm.

Valvontatutkimusohjelma

Vesihuoltolaitos on ottanut käyttöön Valviran edellyttämän valvontatutkimusohjelman kunnan terveydensuojeluviranomaisen suostumuksella ensimmäisen kerran 1.1.2013 alkaen ja se on ollut voimassa viisi vuotta aina 31.12.2017 saakka. Uusi Valvontatutkimusohjelma on laadittu talven 2018 aikana niin, että se on voimassa 1.5.2018 - 30.4.2023 välisen ajan.

Toimintavuonna 2021 talousvesi täytti sosiaali- ja terveysministeriön asettamat laatuvaatimukset ja suositukset kaikissa tutkituissa näytteissä. Talousvesinäytteitä otettiin yhteensä 20 kappaletta ja raakavesinäytteet huolehtii Lappavesi Oy.

Jätevedestä otetaan näyte kerran kuukaudessa esikäsittelylaitokselta. Näyte otetaan Lapuan Jätevesi Oy:lle pumpattavasta lähtevästä jätevedestä. Lapuan Jätevesi Oy:n puhdistamon 7.7.2010 saatu ympäristölupa edellyttää korkeaa puhdistustehoa, näytteenotot tukevat tätä valvontaa.

Vedenlaatutietoja

VERKOSTOVESI		Keskiarvo	Maksimi	Minimi	EU-normi
Heterotrofit	pmy/ml	2	11	0	(100)
Koliiformit	pmy/100ml	0	0	0	0
E. Coli	pmy/100ml	0	0	0	0
pH		7,6	7,8	7,4	7-9
Ammonium	mg/l	0,01	0,01	0,01	0,50
Väriluku	mg Pt/l	10	10	10	
Sähkönjohtok.	µS/cm	149	160	140	
Rauta	µg/l	54,3	84	23	200
Mangaani	µg/l	2,8	8,8	1,1	50
Alumiini	µg/l	51,9	91	31	200
Sameus	FTU	0,2	0,4	0,2	(1,0)
COD	mg/l	1,6	1,9	1,2	5,0

Arvio tulevasta kehityksestä

Laitoksen vesitoimittajalla Lappavesi Oy:llä on käytettävissään määrän ja laadun suhteen riittävät pohjavesivarat talousvesitarpeisiin. Vesihuoltolaitoksen tase on vahva, joka turvaa tulevat uudet investointihankkeet ja peruskorjaustarpeet.

Arvio riskeistä ja riskien hallinnasta

Vesihuoltolaitoksen suurimmat toiminnalliset riskit ovat laaja-alainen tai pitkäkestoinen sähkökatko, tärkeän vesijohdon vaikeasti korjattava rikkoutuminen ja veden tarpeen äkillinen merkittävä lisäys.

Syöttölinja Porrassojan vedenkäsittelylaitoksen on rakennettu 1970 -luvulta ja materiaalina himaniitti, mutta Lappavesi Oy on rakentanut uuden syöttövesijohtolinjan 2016. Suurin osa verkostosta on rakennettu 80-luvulla PVC- ja PE- muoviputkesta.

Tällä rakennetulla uudella vesijohtolinjalla veden toimittaja varautuu etenkin ikääntyvän jakeluverkoston ongelmatilanteisiin tavoitteenaan talousveden saannin turvaaminen kaikille asiakkaille silloinkin, kun tärkeitä teknisiä järjestelmiä menee epäkuuntoon, tai kun raakaveden saatavuus esimerkiksi usean perättäisen kuivan vuoden seurauksena huononee.

Nokian vesikriisin jälkeisten v.2008 tehtyjen tarkastusten jälkeen kaikille jätevesipumppaamoille, joille tulee talousvesi, on lisätty takaiskuventtiilit. Kaikki kytkennät on tarkastettu, eikä mahdollisuutta talousveden pilaantumiseen ole.

Riskien pienentämiseksi on 2000-luvulla veden toimittaja hankkinut varavoimakoneet päävedenottamolle. Kuortaneen varavesijohdon myötä toimintavarmuus saadaan nykykriteerein arvioituna hyvälle tasolle.

Toiminnan tärkein ympäristöriski on pohjaveden pinnan voimakas ja/tai pysyvä aleneminen pohjavesiesiintymän ylikuormituksen, poikkeuksellisten sääolojen tai muun seurauksena. Tätä riskiä hallitaan pohjavesipintojen ja vedenoton jatkuvalla seurannalla ja vedenottoa hajauttamalla.

Investoinnit ja niiden rahoitus

Yksi merkittävin investointityö oli vanhan valurautaisen vesijohtolinjan uudistaminen välillä Laajantie-Rantatie. Tämä vesijohtotyö varmisti omalta osaltaan keskustaajamaan vedensaannin, kun ikääntynyttä vesijohtoa uudistettiin. Investoinnin arvo oli 71 200 euroa.

Toinen puhtaan veden investointikohde oli Ukkokankaan vedenottamon saneeraus. Parantamisen turvin laitoksen käyttökustannukset eivät nouse jatkossa hallitsemattomaksi ja koko laitoksen toimintavarmuus saatiin turvattua. Ilman saneerausta tiettyinä vuodenaikoina olisi mahdollisesti jouduttu alueen kiinteistöjen vedenkäyttöä rajoittamaan, eikä esimerkiksi alueen maitotilojen laajennushankkeita olisi voitu tehdä ja ottaa näin vedenjakelun piiriin. Investoinnin arvo oli 70.500 €.

Jätevesipuolella oli vuonna 2021 yksi merkittävä investointihanke. Mäyryn jätevesipumppaamolta lähtevä heikkokuntoinen vanha jätevesiviemäriosuus esikäsittelylaitokselle korvattiin kokonaan uudella. Investoinnin arvo oli noin 20.000 €. Investoinnit rahoitettiin kassasta.

Lisäksi vesi- ja viemäriverkostojen saneerauksia ja rakentamisia on tehty tarpeen mukaan esim. katujen ja piha-alueiden peruskorjauksien yhteydessä.

Maksut

Vesihuoltolaitoksen käyttömaksut ovat olleet 1.1.2014 alkaen seuraavat:

- vesi	1,23€ (alv 0 %)
- jätevesi	2,45€ (alv 0 %)

Liittymis- ja perusmaksut määräytyvät kulutuspisteen vesimittarin koon perusteella. Maksuja peritään puhtaan veden ja jäteveden osalta

6.2 Ateriapalvelu

Kuortaneen kunnan tilapalvelu harjoittaa kilpailutilanteessa markkinoilla tapahtuvaa taloudellista toimintaa ateriapalvelun osalta. Tämän toiminnan tuotot ja kulut esitetään seuraavassa tuloslaskelmassa, joka sisältyy kunnan kirjanpitoon kustannuspaikoilla eriteltynä.

6.2.1 Tuloslaskelma

	2021	2020
Liikevaihto	584 044	554 091
Myyntituotot (ulk)	582 053	554 077
Valmistus omaan käyttöön		
Liiketoiminnan muut tuotot	1 992	24
Materiaalit ja palvelut	-234 065	-231 899
Aineet ja tarvikkeet		
Ostot tilikauden aikana	-228 108	-227 093
Muut kulut	-5 957	-4 806
Palveluiden ostot		
Henkilöstökulut	-194 408	-196 934
Palkat ja palkkiot	-161 230	-166 409
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-27 032	-24 369
Muut henkilösivukulut	-6 146	-6 156
Poistot ja arvonalentumiset		
Liiketoiminnan muut kulut	-293	-1 143
Tilikauden yli-/alijäämä	155 278	124 115

Toiminnan toteutuminen

Keskuskeittiön suoritekertymä vuonna 2021 oli 293 323 suoritetta, joka on 29 530 suoritetta edellistä vuotta enemmän. Kasvuun on vaikuttanut ateriapalveluasiakkaiden, varhaiskasvatuksen ja koulujen ruokailija- määrien lisääntyminen

Keskuskeittiö on Kuortaneen kunnan ainoa valmistuskeittiö ja se valmistaa lounaita koulujen toimiaikana yhteensä keskimäärin 1000 annosta/ pv. Lounaan lisäksi tarjotaan aamupalaa, välipaloja, päivällisiä ja iltapalaa ikäihmisten, vammaisten ja myös osin varhaiskasvatuksen yksiköissä ja APIP-lapsille. Välipaloja tarjotaan myös lukion yläkoululeiriläisille.

Tavoitteet vuodelle 2021**Ruokahuollon ja siivoustoiminnan pitäminen talousarvion mukaisena**

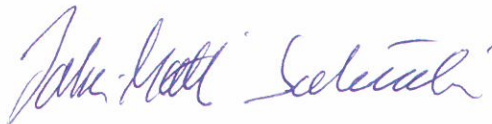
Mittari: Talousarvioesitys, biojätteen punnitustodistukset Etapilta

Tavoitetaso: Talousarvioesityksen mukaisesti

Toteutuma: Puhdistustarvikkeiden ostot ylittävät budjetin koronan vaatiman tehostetun siivoamisen vuoksi, mutta elintarvikkeiden ostot ovat linjassa budjetin kanssa, kun ottaa huomioon lisääntyneet suoritemäärät ja siten ruoan myynnin lisätulot.

7. ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT

Kuortaneella 28.3.2022

 Anne Haapa-aho, pj	 Riikka Varila, vpj
 Susanna Ylikantola, jäsen	 Juha-Matti Salimäki, jäsen
 Eeli Mäki-Mustapää, jäsen	 Tauno Lampinen, jäsen
 Alpo Santanen, jäsen	 Teemu Puolijoki, kunnanjohtaja

Kuortaneen kunta

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Tilikauden 1.1.2021 – 31.12.2021 tilinpäätöksen tarkastuksesta on tänään annettu tilintarkastuskertomus.

Kuortaneella 17.5.2022

Kpmg

Elna Pesonen

JHT KHT

8. KÄYTETYT KIRJAPITOKIRJAT

Tositesarja	10 Pankkitositteet
	20 Ostolaskut/hallinto-osasto
	22 Ostolaskut/perusturva
	23 Ostolaskut/sivistysosasto
	25 Ostolaskut/ympäristöosasto
	27 Ostolaskut/vesihuoltolaitos
	30 Myyntilaskut/hallinto-osasto
	32 Myyntilaskut/perusturva
	33 Myyntilaskut/sivistysosasto
	35 Myyntilaskut/ympäristöosasto
	37 Myyntilaskut/vesihuoltolaitos
	40 Palkkatapahtumat
	50 Ostoreskontran maksut
	60 Myyntireskontran suoritukset
	72 Päivähoitomaksulaskutus
	90 Muistiotositteet

Pääkirja

Päiväkirja

Tapahtumaraportti

